

בשם יהוה צבאות אלהי ישראל.

ספר

תפלה למשה

איש האלקים זצוק"ל -

שער ראשון סימן ראשון

בשנכנסין לבית הכנסת אומרים

א] להיות שג' אבות תקנו השכינה וקשטוה בג' תפלות
לכן בבא האדם לביה לחקן השכינה בתפלתו
צריך להמשיך לה שפע מג' אבות ממקום תקונה :

בבניסוחו לנ"ה יאמר ואני ברוב חסדך וגו'
איתא בזהר פ' חן לומר פסוק זה אלא
בראשית ז"ל. בלפרא כד קם
מערסו' בעי לברכא למארי'
ולמעל לביתו' ולמסגד קמי
היכלי' בדחילו סגיא ובתר כן
יגלי ללותי' ויסב עיטא מאינון אבהן קדישין דכתיב
ואני ברוב חסדך אבא ביתך. הכי אוקמוה לא לבעי
לי' לאינש לאעלא לבי כנישתא אלא חי אמליך
בקדמאי בקדמיתא אברהם יצחק ויעקב בגין דאינון
תקינן ללותא לקמי קב"ה דכתיב ואני ברוב חסדך
דא אברהם אשתחווה אל היכל קדשך דא יצחק ביראתך
דא יעקב ובעי לאכללא לון ברישא, ובתר כן יעול
לבי כנישתא ויללי ללותי' כדון כתיב ויאמר לי עבדי
אתה ישראל אשר בך אתפאר עכ"ל. ונקטינן מיני'
ארבעה דברים האחד שיברך האדם ברכותיו והם
ח"י ברכות קודם לאתו מפתח ביתו וזכו שאמר
בלפרא כד קם מערסו' בעי לברכא וכו' משמע תיכף
במקומו יברך ואח"כ יכנס לביתו כתיב וי' ולא יחסל
דהיינו בית הכנסת ויש ראיות חזק לביה שלא יכנס מכת

יחוד ת"ת ומלכות, בחשפעת חסדך, העליון,

א] ואני ברב

זח אברהם, בסיד אליך ח' נפשי אשא,

חסדך אבא ביתך

מצד יצחק והשתחויו' מורה על

אשתחווה אל היכל

בסיית חדין, זח יעקב,

קדשך ביראתך

מלכות, ע"י היסוד, לת"ת,

מה שבו אהליך

ומלכות, ת"ת,

יעקב משכנותיך

ומלכות, יה"ר וכו'

ישראל

בזהר

בכ"י סי' מ"ה מסי מוריגו הרב כמהר"ר ישראל סרוק גר"ו

כשיכנס לביה קודם שיכנס יכוין בשם ראשון של שם מ"ב שהוא אבי"ג ית"צ, וזכו כחית אלהים נכלך ברגש עולה
אבי"ג ית"ץ כיום ראשון מהשבע בג' תפלות שחיות מנחה ערבית יכוין כא' של שם אבי"ג ית"ץ עם
כל השם שהוא כלול כא' והוא כמות חסד וימלך בג' אבהן כניסתו לביה דהיינו שנייה בפסוק ואני ברוב חסדך בזהר
וכן כלל יוס וכו' שם יכוין בשלש תפלותיו ערבית שחיות מנחה בשם שני של שם מ"ב שהוא קריע שפ"ן וכל השם
הזה יכוין לכלול אותו כחית של אבי"ג ית"ץ דהיינו גבורה שחסד. וזיוס ג' יכוין בשם השלישי של מ"ב שהוא גנ"ד
יכ"ש כלול באות ג' של שם אבי"ג ית"ץ. וזיוס הרביעי יכוין בשם במ"ד אית"ג שהוא שם רביעי של שם מ"ב כלול
באות י' של שם אבי"ג ית"ץ. וזיוס החמישי יכוין בשם חמישי של מ"ב שהוא חק"ב שניע כלול באות ח' של שם
אבי"ג ית"ץ. וזיוס הששי יכוין בשם ששי של שם מ"ב שהוא יג"ל סו"ק כלול באות ד' של שם אבי"ג ית"ץ. וכל יוס
מאלו השש ימים שבהם מכוין בשם אבי"ג ית"ץ כחבור יכוין עוד לעשות שלשה מוחין שם נח הוד יסוד אשר נחלשו
בהן חכמה בינה ודעה למלכות. ולפיכך כחית אלהים נכלך ברגש בג' רי"ת חמשה וחמשים, שנים וחמשים כנגד שם דין
הרמוז בה. ושלש היחרים כנגד הג' מוחין שעשיו לה. וכשחזורים חזרה לרוד חזו חותמים אותם כחותם אחת שחלה
עם המלה עולה אחת. ולפיכך חזו לכוין שחלה היא חפלה ויחרה חפלה על חבלה חמשה ושבעים כנגד גי' ביה אחד כנגד
כ"ה שברכת כפרים של קרבנות. שם כנגד ברכת כפרים שחפלה על חבלה חמשה ושבעים כנגד גי' ביה אחד כנגד
השלשה מוחין אשר אמרו לעיל. וזיוס שבת יכוין בשם אחרון משמות מ"ב דסי"ח שקי' צי"ת כחפלה ערבית שיו
קו"ף מן השם, וכחפלה שחיות הואי לדיק מהשם המכר וכחפלה החמשה בשאר אוחיות שהם יז"ר חיו :

א

סימן ראשון תפלה למשה שער ראשון

בזהר מוכיחות שהם היו מברכים הברכות במקומם קודם חלות וברכת התרנגול כשהיו שומעים קולו. שנית לריך להשתחוות לפני היכל בית הכנסת כמנהג. וזה שאמר ולמסגד קמי היכלי. שלישית לריך שתהי עבודה זו ביראה ואימה. וזה ראה באמרו בדחילו סגיא. רביעית כי בכניסתו יאמר פסוק זה כמנהג. ואפשר שכנגד שלשה דברים הקודמים הוא מה שאמר הכתוב ואני ברוב חסדך היינו הברכות שהברכה היא מלד אברהם דכתיב והי' ברכה. השתחוי' נגד יאחק שמורה על כפי' נגד הדין. ביראתך זהו בדחילו סגיא נגד יעקב שאמר מה נורא המקום הזה. והנה להורות על הברכות הקודמות אל כניסתו לבית הכנסת אמר ברוב חסדך אבא ביתך שכבר רוב החסד עמו. ואמרו בנין דאינון חקינו ללותא ירלה על שהם חקנו השכינה וקשטוה בסוד שלש תפלות, ולכן בבא אדם לבהכ"כ לתקן השכינה בתפלתו לריך להמשיכה שפע מג' אבות ממקום תקוני. ועוב לבוין באמרו פסוק זה. ואני יחוד ת"ת ומלכות, אג"י מלכות וא"י ת"ת, ברוב חסדך לא אמר בחסדך אלא ברוב חסדך ירלה בהשפעת גס החסד העליון דהיינו מאריך אנפין וירלה המשכת הכתר עד החסד שעל ידו יחוד ואני. אבוא ביתך היינו כניסת עלמו במיין נוקבין בסוד אליך ה' נפשי אשא. וז"ש אבא ביתך שכינה כדי שתתייחד. אשתחווה אל היכל קדשך אפשר לפרשו במלכות ג"כ הנקרא' היכל והיא היכל אל הת"ת שהוא הקדש, ביראתך מהת"ת ג"כ כדפי' בזהר והיינו השפעה משלשה אבות אל המלכות ולדרך זה יכוין בסוף הפסוק בשם יתירה שהיא המלכות מקבלת משלשה אבות. אמנם לפי הנראה אפשר לפרש אשתחווה אל היכל קדשך ירלה אשפיע אל הבינה שהיא היכל אל החכמה העליונה שהיא מקום הקודש כנודע, ביראתך ירלה ע"י הת"ת שהוא הדעת המתמלע בין חכמה ובינה, או ירלה כאשר אשפיע אל היכל קדשך דהיינו הבינה כדפי' יהי' ביראתך, פי' להמשיך השפע ההוא אל הגבורה מלד הצעה המתיחדת בחכמה כדי שיתוקן דיני'. ואי' בזהר ס' ואתחנן סי' ו' שאין לומר פסוק זה אלא בהנחת תפילין דהיינו ביראתך [וא"ל] קב"ה אמר אן הוא מוראי הא אסהיד סהדווא דקרא עכ"ל. ועכשיו נהגו לומר פסוק מה טוב אהליך יעקב משכנותיך ישראל וכן נמלא מנהג קדמונים. ואפשר לומר כי הכוונה כדי ליחד המלכות עם הת"ת והיסוד וזהו מ"ה מלכות טוב ע"י היסוד הנקרא טוב אהליך יעקב ת"ת ומלכות משכנותיך ישראל ת"ת ומלכות והם שתי בחינות אהל דהיינו יחוד לשעתו. וזה מלד בחינתו יעקב. והיחוד לעולם זהו מלד ישראל וזה עתיד להיות. וזהו משכנותיך ישראל. ויש נוהגים לומר י"ר מלפניך ד' אלהי שתתן חלקי עם יושבי בתי כנסיות וכו' ויפה הוא:

(מה) טבו אהליך יעקב. משכנותיך ישראל: ואני
ברב חסדך אבא ביתך. אשתחווה אל
היכל קדשך ביראתך: יהוה אהבתי מעון ביתך.
ומקום משכן בבורך: ואני אשתחווה ואברעה.
אברכה לפני יי עשי: ואני תפלתי לך יי עת רצון
אלהים ברב חסדך ענני באמת ישעך:
אדון עולם אשר מקך. בשרם כל יציר נברא:
לעת געשה בחפצו כל. איזי מלך שמו
נקרא: ואחרי ככלות הכל. לברו ומלוד נוקרא:
והוא הנה והוא הנה. והוא יהיה בתפארה:

והוא

וְהוּא אֶחָד וְאֵין שְׁנֵי. לְהַמְשִׁיל לֹא לְהַחֲבִירָה:
 בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תַכְלִית. וְלֹא הָעִזָּה וְהַמְשָׁרָה:
 וְהוּא אֵלִי וְחִי גֵאֲלִי. וְצוּר חֲבֵלִי בַּעַת צָרָה:
 וְהוּא נָסִי וּמָנוֹס לִי. מִנֶּת פֹּסֵי בַּיּוֹם אֶקְרָא:
 בְּיָדוֹ אֶפְקִיד רוּחִי. בַּעַת אֵישׁן וְאֶעֱיָרָה: וְעַם
 רוּחִי גִוִּיתִי. יְיָ לִי וְלֹא אֵירָא:

וַיְגַדֵּל אֱלֹהִים חַי וְיִשְׁתַּבַּח. נִמְצָא וְאֵין עֵת אֵד
 מְצִיאֹתוֹ: אֶחָד וְאֵין יְחִיד בְּיַחֲוֶדוֹ. נֶעְדָּם וְגַם
 אֵין סוּף לְאַחֲדוּתוֹ: אֵין לֹא דְמוּת הַגּוֹף וְאֵינוֹ גּוֹף.
 לֹא נֶעְרֹךְ אֱדִיו קִדְשָׁתוֹ: בְּדִמּוֹן לְכָל דְּבַר אִשָּׁר
 נִבְרָא. רֵאשׁוֹן וְאֵין רֵאשִׁית לְרֵאשִׁיתוֹ: הֵנוּ אֲדוֹן
 עוֹלָם לְכָל נּוֹצֵר. יוֹרָה גְּדֻלָּתוֹ וּמַלְכוּתוֹ: שָׁמַע
 נְבוֹאָתוֹ נִתְּנוֹ. אֵל אֲנָשִׁי סִגְלָתוֹ וְתַפְאֲרָתוֹ: לֹא קָם
 בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה עוֹד. נָבִיא וּמַבִּיט אֶת תְּמוּנָתוֹ:
 תּוֹרַת אֱמֶת נָתַן לְעַמּוֹ אֵל. עַל יָד נִבְיָאוֹ נֶאֱמַן בֵּיתוֹ:
 לֹא יַחֲלִיף הָאֵל וְלֹא יִמִּיר דָּתוֹ. לְעוֹלָמִים לְוִילָתוֹ:
 צִוָּה וַיּוֹדַע סִתְרֵינוּ. מַבִּיט לְסוּף דְּבַר בְּקִדְמָתוֹ:
 גּוֹמֵל לְאִישׁ חֶסֶד בְּמַסְעָדוֹ. נוֹתֵן דְּרָשָׁע רָע בְּרִשְׁעָתוֹ:
 יִשְׁלַח לְקֵץ הַיָּמִין מְשִׁיחָנוּ. לְפָדוֹת מַחֲבִי קֵץ יִשׁוּעָתוֹ:
 מַתִּים יַחֲיֶה אֵל בָּרַב חֶסֶדוֹ: בָּרוּךְ עָדִי עַד שֵׁם
 תְּהִלָּתוֹ:)

סימן שני

נְעִילַת יָדַיִם עֲלֵמֹו פִּי בֹהֵר פִּי בְּרֵאשִׁית
 זֶה לְשׁוֹט בְּשִׁירֹתָא כִּד בֵּר נֶשׁ קִלָּים

בענין

יְרֵאשׁ יוֹמָקוֹד יְכַל יְבִרְכוּת, מַלְכוּת מַצֵּד חֶסֶד
 ב] בָּרוּךְ אַתָּה

[ב] לְרִיד לְדַעַת כְּתוּמַת הַכְּרֵכָה מִהּ הִיא הַכְּרֵכָה שְׂכָל לְבָרָךְ כִּי שִׁכּוּן לְכַוִּינָה אֹחֶס הַמֶּלֶךְ כִּי רַחֲמָא מִלּוֹת הַסּ רַחֲמָא
 לִיכְרִים כְּסוּד רַחֲמִים הַעֲלִינֶם וְאֵין סֶפֶק שִׁישְׁתַּנֵּס הַיְחוּד מִחוּד לְחוּד כִּי נִבְיֹות הַאֲדָם עוֹסֵק כְּמִלֵּס פְּלוּמָה יְחִיחַד
 כְּעוֹף וְכַחוּד אֹחֶס מִלּוֹת וְכַסִּיחֹו עוֹסֵק כְּמִלֵּס פְּלוּמָה יִכִּים טַחוּד כְּחוּד פְּלוּמִי וְלֹא יוֹסֵם וְיִכִּים הַעֲמִין עַל זֶה הַקָּרִי
 וְהַסְוִדֵּן כִּי הַכְּרִיִּים שֶׁכֶּס כְּמִקְרָם חִיו יֵשׁ כֶּסֶס לֹא קָרִי:

והיינו סוד המשכת חכמת ושמע עד המלכות דרך כל ע"ס בסוד ג' קוים נכללים בבינה ובה ג' נכללים ג' ראשונות ומשם אל חסד הנקרא אתה.

ת"ת, בינה שבה ג' קוים מולכת, על יהוה אלהינו מלך.

ויק ומלכות, בינה משפעת קדושה בנין, העוזקם אשר קדשנו.

[כלל גדול יהי לך כל מקום שתמצא ניו המורה על חרבים המדברים בעדס חכונת על ישראל שנשמעם אחוזה בנין שהם ת"ת ומלכות ונשמעם של ישראל והם חכל דבר אחד]:

בסוד רמ"ח מצות שבמ"ל ליחוד מצד חכמה ע"י ת"ת ויסוד ונעשה כסא לת"ת תורה ויסוד

במצותיו וציונו ער

חכונת להמשיך קדושה אל חידים הנטולות בסוד עשר אצבעות*

נמילת ידיים

בשעתא דפקח עינוהי, שנית כי מה שפירשו המפורשים שהם היו מברכים קודם נטילת ידיים לא היא אלא שהיו נוטלים קודם ואח"כ מברכים וכן ראוי שלא ליגע אפי' כבגדיו וכ"ש על עיניו דהכי פי' בגמ' יד לעין תקנץ ואמרו יד מסמא מפני רוח רעה השורה על ידיו. ומי שמשפסף עיניו בלי נטילת ידיים עין רעה שולטת בעיניו וכל מה שמביט מתקלל ח"ו ולכן לריך תיכף ליעול ידיו. שלישית אומרו נטלא דמיא הוה קמייא שאל היו הולכים כלל בלא נטילת ידיים וכמו שפי' בזהר ס'... רביעית כי ברכת התרגול הי' בעת שומעם קולו אפילו בחלות הלילה היסך האומרים עד שיאיר היום וזהו שאמר ומברכי על קריאת תרגולא. חמישית טעם אל ברכה זו באמרו דהא בשעתא דתרגולא קריכו' כאשר נבאר לקמן. ששית טעם אל נטילת ידיים עלמן באמרו רוחיה פרח מיני' וכו' כמבואר וטעם אמאי שריא על ידוהי ולא בשאר גופי' הוא מפני כי הידיים להם מקום הכנה לשירות בהם העומא' יותר משאר הגוף כאשר נבאר בס"ד. שביעית טעם נט"י לבית הכסא וממנו שאם נכנס לבה"כ. אפי' לא שפסף גלגלות לריך נטילה משום ההוא רוחא וכו': והוא יד ואתא לידן ענין עומאת הידיים נאמר כי מדרגות העומא' הם ז' כטועהם נקראים. א' אבי אבות העומאה ב' אב ג' ראשון ד' שני ה' שלישי ו' רביעי ז' חמישי לעומא' ואין מכאן ומעל' ועניינם אבי אבות ואב וראשון ושני בחולין. ונדע היות החול והחולין גממ"ט וכו' הם מתקרבים הקליפות כדפי' בספר פירס רמונים. ולכן בענין החולין שהם סביב לו ד' קליפות ונקראות עו"ן משחית"ת א"ף וחמ"ה ולכן אין העומא' מתפשטת לחולין אלא ארבעה מדרגות אלו ואין שני עושה שלישי כי לפנים שלישי הוא מוח וטהרה וסתם ידיים הם שניות כאשר נבאר בס"ד. והנה בתרומה שהיא המלכות שני עושה שלישי מפני שהיא מדרגה יותר סמימית ועליונה שוכנת על כסאה ומה שהיא טהרה לחולין הוא קליפה לתרומה ולמעלה מתרומה הוא הקדש שהם קלוות וא"ו והוא לבוש אליהם ושלישי עושה רביעי ולריך ליהרר בו יותר ולמעלה מו' קלוות הם שלשה ראשונות שהם קדשי קדשים ושש קלוות קליפה ולבוש אליהם ולכן רביעי עושה חמישי ויתאריך במקומו בס"ד. ונדע כי משכן מדרגות אלו הוא לפעמים בהיכלות דמטערו"ן כדפי' בספ"ר חכו סוד חולין שנעשו על טהרת תרומה בסוד שכינתא דאטמרת במטערו"ן כדפי' בספ"ר שער אבי"ע ולכן שני עושה שלישי. ולהיות שאין אור המתגלה בו כאור המתגלה במקומה למעלה נקראו חולין שהם במקום החול ונעשו על טהרת התרומה ומפני שלפעמים יתגלה הס"ת הכולל שש קלוות במטערו"ן לכן יש בו סוד חולין שנעשו על טהרת הקדש והיינו סוד ששם סיכלות ידועים. היכל לבנת הספיר הוא היכל השכינה והוא חולין

עכ"ל. ונקטינן מיני' שבעה *המנרד נידים מסואכות דברים הא' הברכות סמוכות העומאם טעלה חלקם מהכרכי לפסחת עיניו כדקאמר היה ח"ו וכן מי שחיו מדקדק ליעול ידיו כדון וככלכה

שנעשו על מהרת התרומה ושאך היכלות עד היכל הרצון ועד בכלל הם סוד חולין שנעשו על מהרת הקדש. ומפני שבהיכל קדש הקדשים מתגלות שלש ראשונות בסוד מעמדין לכן יש בו סוד חולין שנעשו על מהרת קדש הקדשים. וסמך ידים שניות והטעם כי האלצנות הוא סוד התפשטות הכחות עד למרחוק עד אחיותם סמוך לחילונים. ולכן קרובה הקליפה להתאחד עם כדכתיב והידים ידי עשו וכן בישמעאל ידו בכל ויד כל בו ולכן הידים שניות ולריכות מהרה ובהיות האדם ישן שורה עליו רוח העומאה ונשאר על ידיו כאשר נבאר לקמן בס"ד. והוא סוד האפרנים שהם הקליפות כדמיון האילן המסתעף. ובסוד ענפיו בקלה הפרעפים הזומחים בראשו כלו קליפה כן ענין האפרנים שהם מותר הכבד. ולכן לואה שחתת האפורין הוא דבר חוץ בנעילה שגראה כמי שטובל ושרץ בידו. ומה גם שהוא שלא כנגד הבשר שאז היא העומאה הרלוואה ודאי במקום המותרות מכל וכל. אמנם יש חילוק בין סתם ידים לידים מסואבות שבבוקר לכניסת בית הכסא כי בבקר שריא רוח העומאה בלילה שאז היא שליטתם ולריך עהרה מרובה. ופי' בגמרא בת מלך היא ומקדמת עד שלש פעמים. שמפני חוזק הקליפה לריכה שלשה פעמים מים. ואפשר שהם להורות על שלשה ימיות שהם גל"ח חס"ד חכמ"ה. ומפני חוזק העומאה לריך עהרה מכל מימות אלו. אמנם בסתם ידים לאכילה. אין לריך כ"כ אלא שני פעמים מים כדי שלא יתאחד באכילה ההיא ובתרומה. ובית הכסא שאינו אלא רוח בעלמא די לו בפעם אחת עהרה. ומפני כי לאכילה לריך מים דוקא ולא דבר אחר מפני שהוא עהרה ליכנס אל פנימיות שהוא להשפיע באכילה ההיא. לכך לריך מים. לענין תפלה. להעביר שאר עומאות כל מידי דמנאי כדפי' בגמ' כי די בעשר כענין אמרם קוצרם לדיק כענין ונחש עפר לחמו ושם בעשר מתדבקת אותה עומאה וכיוצא :

סימן שלישי

בענין נטילת הידים איתא בזהר פרשת וישב ז"ל. ר' שמעון אמר ארצח בנקיון כפיו ואסובבה וכו' האי קרא חוקמה. אבל ת"ח רחא דמלה הכא דהא לית לך בר נש בעלמא דלא טעים טעמא דמותא בליליא ורוח מסאבא שריא על ההוא גופא מאי טעמא בגין דנשמתא קדישא אסתלקת מיני' דבר נש ונסקת מיני' ועל דנשמתא קדישא נסקת ואסתלקת מיני' שריא רוח מסאבא על ההוא גופא ואסתאב. וכד נשמתא אהדרת לגופא אתעבר האי זוהמא והא איתמר דידוהי דבר נש זוהמא דמסאבא אשתאר בהו ועל דא לא יעבר ידיו על עיניו בגין ההיא רוח מסאבא עד דנטיל לון וכד נטיל ידיו כדון אתקדש ואתקרי קדישא. והאיך בעי לאתקדש בעי חד כלי לתתא וחד כלי מלעילא דיתקדש מההוא דלעילא וההוא דלתתא דיתבי זוהמא דמסאבא ב' ודא כלי לקבלא מסאבא ודא לאתקדש מיני' דא ברור ודא ארור. ולא בעיין אינון מיין דוהמא לאשראה לון בבייתא דלא יקרב בהו בר נש דהא בהו מתכנשי סטרא דלהון ויכיל לקבלא חקא מאינון מיין מסאבין. ועד דאתעבר זוהמא מן ידוהי לא יבדל ואוקמא. ובגין כך בר נש עד לא אתקדש בלפרא אקרי טמא כיון דאתקדש איקרי טהור. ובגין כך לא יסול אלא מן ידא דאדכי בקדמיתא דכתיב והזה הטהור על הטמא. דא איקרי טהור ודא איקרי טמא בגין כך חד כלי לעילא וחד כלי לתתא דא קדישא ודא מסאבא ומאינון מיין אסור למיעבר בהו מידי אלא לאשרא לון באתר דבני נשא לא עברין עליהו. ולא יבית לון בבייתא דהא כיון דאתוודן בארעא רוח מסאבא אשתכח תמן ויכיל לנוקא ואי חפר לבון מדרון תחות ארעא דלא יתחזון שפיר ולא יהיב לון לנשי תרשיא דיכלי לאבאשא להו לבני נשא בגין דאינון מיין דאתלטיין וקב"ה בעי לדכאה לון לישראל ולהוי קדישין דכתיב וזרקתי עליכם מים טהורים וגו' עכ"ל. ונקטינן מיני' ששה דברים. הא' כי בשעה שהאדם ישן רוח רעה שורה על כל הגוף אמנם בחזרת הכשמה מהרת הגוף ונשאר בידים לבד. וה' ע"ד ענין המת שרוח רעה וסומאה שורה

כ"י סי' מ"ד מפי החכם י"ם גר"ו.

בבוקר ישנים ויפנס ויטול ידיו הכונה כי האדם לריך לתקן ה' עולמות בעובדא ובחלולא כדאיתא בספר בעובדא הוא כשפנס שהוא כעד העשים ויעבר גופו יכוין שמהר ג"כ לעולם העשים והקליפות סיים מעשים שבו אח"כ יכוין שמתקן העשי' שנעולס הליצה לפיכך הליצית שנכלית קטן יבא מן האז כדעת העיטור חס בעיטור של יציא קטן בניתו קודם שלוש הלבושיו ויולא תפתח ביתו אח"כ יכוין לתקן העשים שנעולס בכריאס בתם שלוש ומית חסלס של יד על זרועו לפי ששכיב במיטתו וקטרוג ירדה למסע מן סיסוד, שנתחלה סיהם הכתר שלח למעלה בפיטור שלש העליון מהחית של זעיר חסין וסיהם ממעלה וגם מתפשטת למסע אחר הקטרוג ירדה ומשכס בחקס כריאס ואח"כ נתחלה ראש יכוין שמתקן העשים שנעולס האלילות מ"כ חקסן המעשים, אח"כ בחילולא הקרננת משפירן סליצת שנעולס העשים, ואז אלו מעלים מ"ה וכו"ד יסוד למקס חס"ד גבור"ה ת"ה, ומלכות פלחה ליסוד ואח"כ בעירת כעד יציר שניציר ואח"כ בקדש וברכות ק"ש כמד כריאס ונק"ש אט עושין היחוד כאשר תרע נקטשו כפ"ס :

סורה עליו כדפי' בזהר במקומות רבים אם כן אין ראוי לברך ברכת המחזיר נשמות עד שירחץ ידיו ויהי' כל גופו חי כי עדיין הידים מתות במיתה ועומאה ואפשר שזה טעם אזהרתו לעילא שלא יברך בידים מסואכות מפני שהעומאה נוטלת חלקה מהברכה ח"ו והגשמה מתפשטת בתוך המיתה ח"ו. שנית שלא יעביר ידיו על עיניו וכדפי' לעילא ולא דוקא על עיניו ה"ה לחוטם שמעלה פוליסום. ולחיסודא מזיק וכן לפי טבעת וכדפי' בגמ'. ואפשר דנקט הכא עיניו משום דשלטא עין רעה וכדפי' לעיל. שלישיה שרריך שני כלים. אחד שנוטל ממנו להתקדש והוא כנגד המלכות הנקרא' כלי וממנו המים מימי השפעה להטהר. והשני שמקבל בו המים העמאים חלק החילוני והיא אשת זנונים. רביעית שלא ישפוך המים בבית שלא יזקק ועוד שלא ישחמש באותם המים מן הטעם עלמנו ולא ישפכם במקום מעבר בני אדם. ומכאן כי מה שנהגו הנשים כשמתטיפות השמן במים ומלחשות לעין הרע שלא ישפכו אותם המים במקום מעבר בני אדם מפני כח עין הרע שבהם אינו מדרך האמורי. ועוד שלא יעכבו בבית וכן שלא יתנוס לנשים המכשפות. חמישית שלא יברך עד שיטהר ידיו כדפי' לעילא מפני שלא יטול החילוני חלק בברכה ח"ו. ששית שלא יטול מיד מי שלא נטל מפני שאינו נטהר. אחר שהמטהר טמא. והנה מכאן דמדומי רא' שנטילת ידים בבקר לריך כלי היסך דעת קלת המפורשים. ואולם מים מגולים אינם ראויים לנטילה מפני שהם טמאות מגניעת נחש החילוני שמסגל הקדשים וכבר פירשו המפורשים שאין גילוי בזמן הזה. וכן בעו"ה אין קדוש' בזמן הזה מדה כנגד מדה ועוד בזהר פ' מקץ מפי ר' אלעזר חנינן כד בר נש קם בלפרא בעי לאסחאה ידיו מנו נטלא דמיא דאיהו מאכל לטול מיני' מיא מנו מאן דאסחי ידיו בקדמיתא כמה דאוקמוה. ות"ח בגין נטלא דא אוקימנא מלה. ותו דבעי ל' לבר נש לאסחאה ידא ימינא בשמאלא בגין לשלטאה ימינא על שמאלא ויתסחי ימינא מן שמאלא ובגין כך איהו נטילא. וכל מאן דנטיל ידיו יטול ימינא בשמאלא לאשלטא ימינא על שמאלא בגין דלא יכיב דוכתא לינר הרע כלל והא אוקימנא עכ"ל. ונקטינן מיני' שלשה דברים. הא' שרריך נטילה בכלי כדאמר מנו נטלא דמיא דאיהו מאכל. שנית שלא יטול ידיו אלא ממי שנטל ראשונה. שלישיה שישפוך המים בשמאלית על הימין שבוה מגביר ינר הפוב על הינר הרע. ואולם לריך לטול הכלי בימין וליטנו בשמאל שאין לשמאל מים אם לא מיד הימין. וכן פי' בזהר פרשת תרומה מפי ר' יעקב. ז"ל. מים איהו לימינא ואינון חדוה מיד יכיב לשמאלא ואתדבקו ב' אינון מים וחדאן ל'. ובתר אתכליל איהו בימינא ואתער לנוקבא בהווא חדוה וסימנך מאן דנטיל בידיו ימינא במאנא קדמאה לארקא מיא בשמאלא איהו ולא משמאלא לימינא דהא מיא מימינא נטיל לון שמאלא ובגין כך מים לא משתכחין אלא מסטרא דשמאלא. כיון דנטיל מיא בגוי' הא אתערנו לגבי נוקבא באינון מים ובגין כך והשלחן תתן על ללע לפון וגו' עכ"ל לעניינינו. והנה הורה כדפי' שאין מים בשמאל אם לא יטול אותם מן הימין. ולכן לריך לתת כלי המים בימין אל השמאל ואח"כ ישפוך בשמאל על הימין. והוה שאמר מאן דנטיל וכו' והכוונה ליקח הכלי מעל הקרקע לריך ליקח אותו בימין וליטנו אח"כ בשמאל. אבל להריק המים לריך בשמאל, וזהו שאמר קדמאה לארקא מים בשמאלא איהו פי' הקודמת לשפוך המים הוא השמאל בענין שהשמאל נותן לימין ולא שיתן הכלי מן השמאל לימין שזה היסך הכוונ' כי מורה שהשמאל יש בו מים ונותן מים לימין כדי לטול. אלא יטול הכלי בימין ויתן הכלי של מים מן הימין אל השמאל שמורה שהמים בימין ונותן לשמאל זה ודאי נראה לפרש המאמר הזה כדי שלא יהא חולק עם הקודם. ואפשר לחלק בין נטילה דשחרית כי אז לריך ליתן מן השמאל. והיינו מאמר דויהי מקץ דקאמר כד בר נש קם בלפרא. ומאמר פרשת תרומה בנטילת ידים דשלחן וכן מוכח התם דבסעודה קא מיירי. ונראה לי דוחק גדול דמה בין זה לזה. הכל לטהר עומאת הידים שפתם ידים גמי שניות הם. ולומר שהם חולקים תימה גדול שכיון שר' יעקב אמר ענין זה לפני החברים למה לא חלקא' מהם עליו וכתבוהו סתם ואף אם נאמר כן עכ"ל הלכה כר' אלעזר שודאי שר' אלעזר ראה מעשה זה לאביו והיינו ר' שמעון היינו ר' אלעזר ועוד ר' יעקב לעיר כי אינו מכלל החברים כדמוכח התם שהוא ר' יעקב זיטא ור' אלעזר חשוב מכלם אחר ר' שמעון כדמוכח בכמה מקומות מהזוהר. ואיך נתיב דברי ר' אלעזר ונלך אחר ר' יעקב ולהוכיח בראיות מדעתינו ביניהם כמו שעלה בדעת קלת אין ראוי כי מי יכניס ראשו בין שני הרים. ומה גם לרחות דברי ר' אלעזר כדקא סלקא דעתא דקלת שעליו אמר ר' אבא מבחר החברים בפי' נח אריא בחילי' טורא נקוב. אלא מחוורתא כדשנינן מעיקרא :

סימן רביעי

להיות כי פעולת הדברים הגשמיים כלם להם מנוח ורמז בדברים הרוחניים ושלמותם הוא

בהלחן

בהאחז הפעולה הגשמית ברוחנית כדי שיתעורר השורש הגעלם הרוחני ע"י הענק החילון הגשמי. לכן הולך אל כל פעולה גשמית יתלווה אליו דבר נעלם ורוחני וזהו ענין הברכה על מעשה המלאות כי עם מעשה הגשמי יתלווה אליו הרוחני שהוא הדיבור והכל פה ולמעלה מזה עוד המחשבה בדיבור הוא נמצא שלשה מדריגות בדבר זה. האחד המעשה. השני הדיבור. השלישי המחשבה וזה דק מזה וזה מזה. וסודם כי מעשה המלאה הגשמית יעלה עניינה במקום העשיה לבד ועליו נאמר ששת ימים תעבוד ועשית וזהו בסוד העשיה שהיא במקום שבו מקבלות הגשמות אחר מנוחתם שכרם והוא לבוש יתהווה ממעשה המלות מגשמות הפעולה בעלמה ובוה נועל שכרו הגוף העושה מלך העשי' בעולם הזה בפירות והקרן קיימת לו לעוה"ב וזהו לד הנפש שהוא מלך העשי' ולכן שכרה בעולם הזה ר"ל במקום העשי' בדפי' ענין הנפש בעשייה אחר הפעירה בס' פרדס. והדיבור שהוא דק יותר והוא הכל פה הוא במקום הילירה ששם מנוחת הרוחות ומהקולות והדבורים נעשה להם לבוש. והיינו חלוקה דרבנן בג"ע מקום מנוחת הרוחות ומהמחשבה שהיא דקה ביותר והוא חלק השכל מורכב על הדיבור והמעשה נעשה לבוש לגשמות במקום הכריאה ששם תשובת הגשמות אחר פטירתם מהגוף ולהיות כי שלשה חלקים אלו הם חלקי הגוף כי זה כל האדם לכן כוונת רז"ל אנשי כנסת הגדולה בכל מעשה המלות לתקן ברכות כדי שש"י הברכה יכוון האדם מחשבותיו אל שרשו ויפנה למעלה ויזכה אל תיקון שלשה חלקים אלו הנזכרים. וכן בענין התפלות שהם דיבור ומחשבה לבד תקנו שיתלווה אליו מעשה כענין התפילין והלליות כאשר נבאר בס' ד' במקומו. ויש בפרטי המלות שתקנו בהם רז"ל להשלים עניינם בשלשה חלקים אלו כאשר יתבאר בס' ד'. ולכן בענייני הפעולות הגשמיות כעין נטילת ידים וכיוצא בהם תקנו רז"ל ברכה כדי שש"י הפעולה ההיא תזכה הרוח והגשמי. עוד תקנו בכל הפעולות גשמיות שיעשה האדם שיתן תודה לקונו יורה על זה שהפעולה הגשמית נעשית רוחנית. כי בקומו ממעטו בעלות מחשבתו לומר אני לובש ומשבח לקוני מלביש ערומים. נמצא הפעולה ההיא מזדככת ונעשית רוחנית ע"י הברכה ההיא ונמצא זוכה בעלמו ומזכה אל הרוח ואל הגשמה. ואחר שהרוח והגשמה להם שכר טוב בעמל הגשמי ממילא נמשך חלק אל הנפש וזה ענין גדול כולל בכל הברכות בזולת טעם פרטי שיתבאר בכל ברכה וברכה ויש מזה חלק גדול מבואר בזהר. והנה כנגד שלשה דברים אלו אמרו רז"ל שנים אכלו את הפסח אחד אכלו לשם פסח והשני אכלו לשם אכילה גסה על הא' נאמר לדיק אוכל לשובע נפשו ועל השני נאמר ובטן רשעים תחסר הורו בזה כי אחר שאכילת בשר הפסח היא פעולה גשמית היא נמשכת הכל אחר הכוונה אם ימשיך האדם בכוונתו הטוב רוחניות ממקום הקודש באומרו שאוכל אותה לשם פסח. לפי מה שזוהר מבואר הרי הפעולה ההיא ע"י המחשבה העליונה נעשית שלימות לגשם. וזהו לשובע נפשו הכוונה להשביע נפשו ממלות שהיא תאבה לפעול ואם לאו להיפך שהוא מלך החסרון והקליפה כגודע וזהו הסוד והטעם שהזהיר באמרו בכל דרכיך דעהו והוא יישר אורחותיך ירלה כי יהי' פעולת אדם בכל דרכיו הגשמיות לדעת להקב"ה ולהדבק בו כאמרו רז"ל תנאה נאים נאים ותני מפני שכוונתו להתחזק בעוד לילה ואפלה בגירסתו. ואז בזה הוא יישר אורחותיך מה שהם אורחותיך הגשמיות יישר אותם לעבודתו כדי שישיג האושר האמיתי. או ירלה יקבל אותם כאלו הם יושר ומעשה המלות. ויש בדברי רז"ל כמה וכמה מאמרים יורו על ענין זה וגם בדברי רוח הקודש. והנה בענין הברכה שמה מעיד עלי' שפירושה המשכה והכוונה שהיא המשכת רוחניות ושפע מלמעלה מרום המדריגות עד המלכות שהיא הברכה שבה קיבוץ השפע והיא נקראת על זה כנסת ישראל שהיא כונסת ומאספת כל שפע ישראל שהוא הת"ת ואח"כ משם נמשך אל התחתונים ולא חוייבו להמשיכו אלא בזה. והיא הגוהנת ערף לביתה וחק לנערותי' כדרכה. והנה אותה ברכה תהי' פועלת למעלה וימשך השפע במלכות כאשר תהי' ראוי' ר"ל שלא תהי' לבעלה. והטעם לזה כאשר תהי' אותה ברכה על מצוה או פעולה מהפעולות הגה אותה הפעולה הוא כלי ודלי שבו ישאבו מימי השפע ממעיני הישועה. ואחר שיש כלי שהוא המלכות שבו מתקבל הברכה הנשפעת לכן אין אותה ברכה לבעל' פי' אין אותו זרע נזרע לבעלה והיינו אל החילונים ח"ו אלא המלכות מתקרבת שהיא הנפש במקום הפעול' ההיא ותקבל השפע והזרע נזרע בבטן המלאה. אבל כאשר ח"ו הברכ' לבעלה ח"ו אין פעול' ואין נפש שתקבל הברכה והשפע נשפע לחילונים והיינו לבעלה ח"ו כמה דאם אמר זרע לבעלה ועל זה נאמר לא תשא את שם ד' אלהיך לשוא ופי' לקליפה שהיא שוא. וכמו שהוא גדול מעלת המברך ברכה הלריכה. כך גדול עונש המברך ברכה לבעלה וכבר תקנו שיאמר מי שמדקס ברכה מפיו לבעלה בשכמל"ו. והיינו המלכות ותיקונים כאשר יתבאר במקומו. וירלה להזמין ולהכניס שם שתקבל השפע ההיא והחילונים יסתלקו משם כי זהו סוד בשכמל"ו בדפי' רז"ל שאמר

שער ראשון תפלה למשה סימן רביעי

סאמרו יעקב אבינו ע"ה כשראה שאין פסול במעטו ושהקליפה היתה מסולקת מעם. וענין אמרם ב"י למדי חקוד. הוא תיקון אחרונים כשלא הזכיר אלהינו מלך העולם ויהי' כאומר פסוק ונכון הוא ודברינו הוא במי שבירך ברכה שלימה שפי' בירושלמי שיאמר בשמל"ו:

סי' חבישי

ואחר שידענו ענין הברכה בעלמה והגלה בה נבא עתה בביאור נוסח הברכה והגה ששה תיבות אלו הם כוללות כל ח"י ברכות אלו שהם ברוך אס"ה יהו"ה אלהינו מלך העולם ועם היות שהם מלות שוות לא ישתנו בפי'. כי יש להם מבוא ודרך לכל א' וא' לפי מקומו. וכן פי' הרשב"י ע"ה בפיקודין כי ברוך אס"ה ה' דלולתא לו דרך בפני עלמו והעד על זה הכרעות מה שאין כן בשאר הברכות. ונבאר עתה ברכה זו וכן ח"י ברכות אלו. וכשנבאר בביאור תפלת העמידה בס"ד יתבאר בדרך הראוי לה. והגה ברוך פי' בתיקונים סתם שהוא המשכה השפעת מהכתר ונתן סימן לדבר ואמר "ראש" ו"מקור" כל "ברכות" הרי שמלת ברוך המשכה מהכתר. עוד פי' כי שמלת ברוך כלולות כל עשר ספירות שהם ב' תרין ההי"ן רי"ש ראשית חכמה. וא"ו שית פסירן. כ"ף כתר. והגה ראוי לדעת מה הנר"ב בזה כי אין זה דרך המדות לא ממטה למעלה ולא ממעלה למטה. ולזה נאמר כי ברוך פי' הרשב"י ע"ה במק"א במלכות. ועתה נאמר כי ירלה הכוונ' אל המשכה השפעת מהכתר עד המלכות. אמנם דרך השפעת השפעת הזה סירשו באמרו ב' תרין ההי"ן וכו' ירלה כי המלכות תקבל שפע עליון בא' מב' דרכים או מהדרך המורגל לה ביותר דהיינו תרין ההי"ן מתייחדין כחדא כאמה בטה. והעד על זה כי הם שני ההי"ן מורה על שיווי מליחותם ובחינתם ברוב הדברים ולכן בקל תקבל המלכות מהבינה ומה גם בשמאל שהוא שמאלית שמעבדה לנעות שם. והיינו ב' תרין ההי"ן דהיינו עלים המלכות לקבל מהבינה או תקבל מהחכמה כענין אמרו ה' בחכמה יסד ארץ דהיינו מלכות ולכן אחר נעוטה אל השמאל תטה אל הימין קרן לפונות מערבית. מערבית דרומית שמאלו תחת לראשי וגו' לעולם מקדמת השמאל ואח"כ הימין ואחר שהיא בין שתי הקווים מקבלת מקו האמצעי שהוא הדעת הכולל שית פסירן והוא בין אבא ואמא והיינו וא"ו ואח"כ היא מקבלת מהכתר העליון שהוא שפע המעטיר וכותר שלש' קוים הג"ל ק"ו הימין וק"ו השמאל וק"ו האמצעי והיינו ברוך. והגה ירלה במלה זו המשכה השפעת מהכתר דרך שלשה קוים והתייחד המלכות עמהם ויש לנו עוד דרך שני בזה יתבאר בתפלת העמידה בס"ד ואין ספק כי בקבלת המלכות מחכמה ותבונה ודעת וכתר עליהם תקדם אלי' קבלת החס"ד והגבור"ה והת"ת והג"ח וההו"ד והיסו"ד כי דרך כס' היא מעבר השפע אלי' ובאורם תראה אור והיינו פשיטות כ' של כת"ר כנודע אמנם היא המעוררת שהיא עיקר ברכה כדפי' אמנם השפעה זו אל המלכות היא מלך הבינה והוא שנקר' הבינה ברוך שהיא כוללת החכמה והדעת והתבונה והעד על זה שמה שנקראת בינ"ה ולרופו ב"ן י"ה דהיינו חכמה ותבונה ודעת והכתר עליהם ולכן כשיאמר ברוך יכוין אל סדר השפע מבינ"ה וחכמ"ה ודע"ת וכת"ר עליהם והכל מלך הבינה שהיא משפעת הכל במלכות שהיא ג"כ ברוך הרי בזה לרדק דברי רשב"י ע"ה בפיקודין שפי' מלת ברוך בבינה ושם ג"כ פי' במלכות:

אתה במלה זו רבו הפירושים. יש שפירשו בחדס וכן פי' הרשב"י ע"ה בפיקודין ובזהר. וראי' מאומרו אתה כהן לעולם. ושם בפיקודין פי' אתה במלכות ע"י יחודה עם החדס כוס של ברכה שהוא בימין וכן פי' בההיא עובדא דסבא ובמקום אחר פירשו שהוא בת"ת וכן פי' בתיקונים וסימנך אתה ה' לעולם תשב ואתה ה' עד מתי כי הכל נראה בת"ת ובמקום אחר נראה בגבורה כאמרו כי אתה אבינו כי אברהם וגו' וישראל וגו' ופי' רז"ל בילחץ לכך נאמר כי מלת אתה הוא במלכות בסוד קשועיה מלך הימין כאמרו אסתר ירקרוקית היתה אלא חוט של חסד משוך עלי'. ובה היא כלה וחסידה אמנם בהיות בחדס כלולות שלשה אבות כנודע והו' סוד מג"ן אברהם דהיינו אברהם חסד מג"ן "מיכאל" גבריאל "נוריאל" דהיינו סוד המלכות מקבלת משלשה אבות שבחדס ויתבאר במקומו וכן את"ה ירלה תיקון המלכות מלך החדס בסוד שלשה קוים וע"י שלשה גוויי הקשת היא מתתקנת כאומרו וראיתיה לזכור ברית עולם. ופי' בתיקונים וראיתיה ככלה מתקשטת בשלשה גוויי דקשת ומיד לזכור ברית עולם וקשת הברית מלך החדס הכולל שלשה גוויים כדפי' והכל בסוד תורה מימינו אש דת למו והיינו א"ת אורייתא כלול' מאל"ף ועד תי"ו. ופי' אתה א"ת ה"א ה"ה היינו שלשה ווין שלש' קוים שלשה גוויים דקשת א"ת ע"י הת"ת שהיא אורייתא והכל מלך החדס נמלא לפי זה שלשה שרשי הדין והרחמים והחדס בבינה דהיינו חכמה ותבונה ודעת עם השורש הנעלם הכולל כל השרשים שהוא הכתר כן' של ברוך כדפי' ובמחשבה שורש כל השרשים אין סוף ומתגלה משורש

שער ראשון תפלה למשה סימן שני ה

אל שורש עד שלשה קוים שבחסד שהוא אח"ה מבינה אל חסד כדפי' ומשם עד המלכות שבחסד כנודע וקרוב לזה פי' הרשב"י ע"ה בפיקודין :

יהיה שם זה הוא בת"ת וכולל עמו כל שבעה המדות ונודע כי יו"ד ה"א היינו תרין עטרין : דירות וכו' כדפי' בספ"ר בשער השמות וי"ו שית סטרין ה"א מלכות נמלא בו כלל כל האצילות עד המלכות וניקודו שב"א קמ"ץ חול"ם דהיינו גבור"ה שב"א גדול"ה קמ"ץ חול"ם בת"ת כדפי' בתקונים הרי נכללים בשם זה שלשה קוים הכ"ל והם ממש ניקוד צבאית דהיינו נל"ח הו"ד יסו"ד. הרי שלשה קוים נכללים בשם זה. עוד יכוין בשם י"ב שהוא מלך מלך ומלך ונקודו כזה יְהוָה יְהוָה יְהוָה דהיינו גדול"ה גבור"ה ת"ת וכן נלח הוד יסוד כדפי' הרשב"י ע"ה בתקונים ויכוין בשם יְהוָה דהיינו המלכות מקבלת משלשה קוים אלו. ואחר שיכוין זה יכוין שם הפנימי

הכוונה הנוללת הכל גם היא ח"ה מתגלות בשם נקודה אלא שבנחית מלואה יחיינו כה חולס סגיל קחץ וסגיל והם חשד נקודין חולס וסגיל ד' יודין מפה בסוד החסד כחכ"ג ו' שנקחץ כזה ת"ת רקיע מכיל בין מים למים ויוד שחתת הקמץ וסגיל שני ארבע יודין מפה בסוד הדין גבורה ונלח הוד יסוד והלוחיות עולמן נרחות במלכו המלע"ר כל הנקודות והנקוד הזה מוסיף העלם ע"ם הפרס שער עשרים פי' ח'.

לכל שהוא יְהוָה. וזה יורה על עלם הפנימיות בתוך ד' שמות אלו שהם קל"ה פני אר"ה קל"ה פני שו"ר. יְהוָה פני נש"ר ועל הכל פני אדם שבו נאמר ודמות פניהם פני אדם שהוא יוד קא יא קא שהוא על הכל והנה בזה יראה כי אחר שקבלו השפע הנזכר ע"י מלות ברוך"ך אח"ה כדפי' נתקנו ונודעו הספירות כדי לעלות אל הבינה שהוא נהר דגניד ונפיק. כדי לקבל שפע להשפיע. וזה יהו"ה קיבוצ הכל. והם עולים אל הבינה שהוא אלהינו. ויראה פי' שלשה קלוות הנזכרות בהיותם בתוך הבינה נקראות אל"ה כאמרו שאלו מרום עיניכם וראו מי ברא אל"ה. מי אל"ה כעב תעופינה וכו' והיינו אל"ה של אלהינו שהוא שלשה קוים. והם נמשכים מסוד החכמה שבתוך הבינה שממנה יונקים שם. והיינו אלה"י שהוא יסוד שלשה קוים בנקודה שבתוך ההיכל ונמשכים שלשה קוים אלו סוד נו"ן וי"ו שהם ת"ת ומלכות וזהו כלל גדול אל כל מקום שנמלא כ"ו המורה על הרבים המדברים בעדם שהם ישראל שנשמתם אחוזה בת"ת ומלכות ונשמתם של ישראל והם הכל דבר אחד. ואחר שהם קבלו השפע בהיותם בפנימיות הבינה מתיחדים בשרשיהם העליונים כדפי' והם נמשכים למטה והבינה יושבת על הכסא וזהו מלך העולם פי' הבינה נקראת מל"ך. ואפשר העעם שהיא ב' כתר על כל שבע הספירות שהם כלולות כל א' מעשר דהיינו גדול"ה גבור"ה ת"ת שלשים ל' ונלח הוד יסוד ומלכות ארבעים מ' וזהו מל"ך. ובזה המלה מהוסכת כי מן הראוי לבוא כל"מ. מפני שזה יורה על הבינה שולעת ומשפעת דין וכליון ח"ו. לכן הם מל"ך שהשפע הוא בסוד שבעה מקורות פנימיות שמחכמה והיא מלך על שם קלוות ומלכות היינו העולם ה"א בינה על"ם בלא וא"ו מלכות שהיא נקרא' נער עולם בוא"ו ת"ת מתייחד עמה. והיינו העולם מן הבינה עד המלכות וזהו סוד המשכת השפע להשפיע בתחתונים. והסדר בקלרה ראשונה יונקים ומתחכמים ואח"כ ע"י תקוים עולים ואח"כ יורדים מלאים כל עוב. ולדרך זה פי' הרשב"י ע"ה בפיקודין וזה כוונת דבריו בקלרה בברוך יכוין סוד הבינה שהיא נפתחת בצרכה לתקן הספירות התחתונות. ופתיחתה ע"י הכת"ר והחכמ"ה. והיינו ברוך"ך. דהיינו המקור נפתח בתוכה. ואח"כ במלת אח"ה יולא אל החסד ואח"כ במלת יהו"ה יולא אל שם קלוות כלולים בת"ת. ואח"כ במלת אלהינו יולא אל המלכות וקושרה בגבורה כדרכה. וקושר השמאל בימין וכל אלהינו אינו דין כאלהי"ם שבגבורה. ואחר שתיקן הספירות בשפע הבינה וקשרם בקשר המזכר מכניסם בתוכיות הבינה והיינו מל"ך. ואחר שכלם בעמקי הבינה יונקים קושר הבינה בנעלמות והיינו העולם ואחר שקשרה מכוון על הגולה בשאר הברכ' אם אשר קדשנו היא עולמה כאשר יתבאר אח"כ. וזה יהי' כלל מסוד לכל הברכות שבעולם. וזאת ברכות תפלת עמיד' שיש להם דרך שני קרוב לזה. יתבאר במקומו בס"ד:

סימן ששי

אש"ר קדשנו במלותינו ולונו. אשר היא הבינה וממנה הקדושה נשפעת מלך הלויים. וקדשת את הלויים. וכתוב ועבד הלוי הוא דהיינו שיר. וקדשת הלויים בבינה. ומלת אשר נקרא' הבינה בהיותה מתייחדת בחכמ' כדפי' בספ"ר וזהו אותיות אש"ר אל"ף כה"ר. ש"ן בינה ר"ש ראשית חכמ"ה. ולהיות שלשה נחיות אלו בבינה ע"י היחוד לכן נקראת אש"ר והגביר השי"ן על הרי"ש בסוד י"ה ה"י שבשם אלהי"ם. ולכן הבינה אש"ר קדשנו פי' השפיע שפע הקדוש. ועם היות שנמלא במקומות אחרים קדושה בלד הימין כבר תקנו קלת מזה במקומות אחרים. אמנם הנה אין דוחק כלל שבמלת אשר נכללות שלש ראשונות שהם קדש קדשים ומשפ"ה הבינה הקדושה

שער ראשון תפלה למשה סימן ששי

הקדושה בנ"ו וסוד במלותיו היינו המלכות הגקראת מלוא. וירלה בסוד רמ"ח מלות שבה שהם רמ"ח רח"ם של נקבה והיינו יחוד רמ"ח מלותיו יחד מקום וכסא לת"ת שהוא תורה וכן ליסוד שהוא המייחד ונכנס ברחם. וקדשנו היינו המשכת הקדוש' והטהרה אל הרחם ולא יחוד פנימי אמנם ולונו הוא מלך החכמה. וכן פי' בתיקונים אבא ולונו ואמא קדשנו ומלת ולונו אהדר למלותיו הגל' והענין שנעשו הת"ת והיסוד מלווים פי' מיוחדים ברמ"ח מלות כדפי' ותרגום לו סקוד וכל לשון סקידה במלכות והכוונה יחוד היסוד והת"ת עמה וזה בסוד וגם אמנה אחותי בת אבי היא אך וגו' המפורש בזהר ס' אמור. כי בקבלת מלכו"ת מהבינ"ה הוא קדשנו סוד הקדושין לבד ולא יחוד. אמנם מלך אבא הוא היחוד הגמור ולכן לונו מלך וגמלא לפי זה כי בברכה הם שלשה הדרגות פעמים בלוי' שלשתם פעמים שנים פעמים אחד שיש ברכה שאין בה אלא ברוך' את"ה יהו"ה וזה מורה על סוד התקון לבד כדפי' לעילא ויש ברכה שאומרים עוד אלהינו מלך העולם שזה מורה על העלייה אחר התיקון. ועוד השפעת השפע כדפי' ויש ברכה אשר יש בה אש"ר קדשנו במלותיו ולונו שזה מורה על הקדושין והיחוד אשר בין החתן וכלתו מוסיף על השפע והתיקון וזה כלל גדול אל שלשה מיני ברכות אלו שפירשנו ומה שיסתנה עוד קצת ברכות יתבאר כל אחד במקומו בס"ד :

על נטילת ידים ירלה כי הידים היו מזוהמות ברוח הטומאה כדפי' לעילא. ובבא האדם ויטהר ידיו והעביר רוח הטומאה מידיו לריך עתה לקדשם בקדושה ונטהרה עליונה. להשפיע במעשה המלוא ההוא שפע וקדושה. וזהו שאמר על נטילת ידים שיהי' קדושה נשפעת בסוד ההמשכה הנזכרת על מלואות המלוא שפעה ועל הדרך שפי' לעילא. ויש שפי' לשון נטילת ידים לשון עלייה. ולזה לריך להעלות ידיו בעת הברכ' כדי לבוין בעשר אלכעויותיו אל' ספירות והיינו נטילת ידים כאמרו וישא אהרן את ידיו וגו' ועוד אפשר לפרש נטילת ידים שהיו שפלות למטה בסוד המות אשר למטה ואחר שטהר אותם העלם למעלה אל מקום המים העליונים החיים. ויש לפרש לריך זה שממש תהי' הכוונה להמשיך שפע על הידים הנטולות בסוד עשר אלכעויות והיינו על נטילת שיהי' השפע נשפע ממש על הידים. או ירלה כי האדם בהיותו מטמא ידיו מורה פנים בידים העליונות כי כללם אלהים ברא את האדם ולכן כשטהר אותם הגה טהר ידים העליונות ואחרי טהרתם לריך להשפיעם שפע עליון וקדושה עליונה ולכן אמר על נטילת ידים פי' על אותם הידים הנטולות יושפע עתה שפע וקדושה שיחקדשו. והיינו טעמא שאין לבדך בידים טמאות שלא לערבב קדוש' וחילון ח"ו. או אפשר לפרש בענין אחר אשר קדשנו במלותיו ולונו וכו' כדי שפי' מלוא זו יתייחדו למעלה ויתקדשו כי כמו שברחם הנקבה חדרים כמו שאמרו בעלי הטבע ולפי יחוד הזכר נקבה אס' יחדמן הזרע בחדר פלוני יהי' זכר ואם בחדר פלוני נקבה ואם בחדר פלוני אנדרוניגוס. כן למעלה בסוד הרחם העליון רמ"ח מלות רמ"ח חדרים. ואין ספק שיסתנה היחוד מחדר לחדר. כי בהיות האדם עוסק במלוא פלונית יתייחד בענף ובחדר אותה מלוא. ובהיותו עוסק במלוא פלונית יהי' היחוד בחדר פלוני ולכן אמר ולונו ירלה יהיו הקדושין והיחוד בבחינת על נטילת ידים או נטילת לולב או למול את הבן וכיוצא כי עעם זה לודק בכל הברכות. ולזה דקדקו בעלי המעשה שלריך לדעת בתחלת הברכה מה היא הברכה כמי שמכוון השפע ותקונו והקדושין והיחוד הכל בבחינה ידועה ולא ישתנה ויהי' הענין על לך המקרה וההזדמן כי הדברים שהם במקרה ח"ו יש בהם לך קרי. וסוד זה הוא מחלוקת מעין הפתיחה סמוך לחתימה או מעין החתימה סמוך לחתימה בברכה ארוכה שיש שינוי כי בקלרה אין דבר מזה :

סימן שביעי

אשר יצר כו' כבר נתבאר בזהר כי הפרש אשר באדם והמותר הוא כח שיש לקליפה ומשכנה בלואות הטנופים וממה שנתבאר לעילא בענין כניסת האדם בבית הכסא שיש שם עומאה דשריא בהוא ענוסא. וכן יש בהיכלות העמאות היכל הגקרא לואה רוחחת ויש גלוי מהרבה מקומות על הענין הזה. ובענין נקיות הגוף קודם האכילה ג"כ פי' בזהר כדי שלא יתהנה מהמזון הקיא והלואה שהם החילונים לאשר יתבאר במקומו. הגה שהמותר והלואה שהיא בגוף האדם היא הקליפה. והחילוני. ונדע כי למעלה העומת

ברכה זו סודת נשגב לאהרות איך האדם נברא בצלם עליון.

כתיר, מלכות, ת"ת,

ברוך אתה יהוה

בינה שבה ג' קוים, מולכת על ויק ומלכות, אלהינו מלך העולם

הבינה בשתוף החכמה, ת"ת ומלכות,

אשר יצר את האדם

שחיא למעלה מחבינה,

בְּחֶכְמָה וּבְרָא בּוֹ

מחם סנימיים, מחם מתגלים,

נִקְבִּים נִקְבִּים

מחם לסנימיים, מחם לחצונים,

חֲלוּקִים חֲלוּקִים

מסני שדבר זה אינו, מחסורסמית,

נִדְרֵי וִידוּעַ לְפָנֵי כֶּסֶף

אותם שהם מזון לסנימיים

כְּבוֹדָךְ שְׂאֵם יִסְתָּם

יסתם מחם, ואותם הסנימיים יסתח

אֶחָד מֵהֶם אֵל יִפְתָּח

לחצונים וכן אם יסתח הצנור החיצין

אֶחָד מֵהֶם אֵי אִפְשֶׁר

לסנימיים או חכלה פורשת גדה וא"א

דְּהִתְקִים אִפִּירוֹ

להתקיים אפילו חמלכות, כתר,

שְׁעָה אַחַת בְּרוּךְ

מלכות, ת"ת, משפיע מחכת הרפואה

אַתָּה יְהוָה רֹפֵא כָּר

ששם א"א, ממקום הפלא מצד אריך, אנפין

בְּיֶשֶׁר וּמִפְלִיא

כי הוא זן ומפרנס מקרני ראמים עד בצי

כנים, ושם הוא סוד הפלא:

לַעֲשׂוֹת:

המותר הוא הקליסה ר"ל המזון הראוי לקליסה ולחצוני
כאשר הארכנו בספ"ר בשער התמורות. ועתה בזה
ברכה זו שייכל למעלה בחדם העליון שהוא הת"ת
ובחדם התחתון ממס. והנה אמר אש"ר שהיא
הבינה בשיתוף הכת"ר והחכמ"ה יל"ר א"ת האד"ס
דהיינו ת"ת ומלכות. או ירלה האדס ונוקביה לתת
ובריחתו היתה ע"י החכמה שהיא למעלה מהבינה
כנודע כי כל מעשה בראשית הוא החכמה ע"י הבינה
והעד ע"י ל"ב אלהים שהם ל"ב נתיבות חכמה ובאו
בשם אלהים לפי שפעולתם וגלויים ע"י הבינה הנקרא'
אלהים והיינו אשר ילך את האדס בחכמה כדפי'
ונקט מלת ילך שכן כתיב ויילך והוא כינוי אל הבינה
הנקרא לרי כנודע ששמה יהוה נקוד בלרי וסודו
נתבאר בחלקים הקודמים. וברא בן נקבים
נקבים. שני חלקים הם בחדם האחד מקום הרוחני
והשני חלק הגשמי ופרוכת מסך מבריל בין
זה לזה. והיינו הערפשא כנודע כי הכלים שהם
מושב לרוחני הם הריאה וכו' ומושב לגשמי הכבד
וכו' ולכן אמר נקבים נקבים שני מיני נקבים זשני
מיני חללים האחד במקום הגשמי והאחד במקום
הרוחני. והנה ג"כ בחדם העליון יש כיוול בזה אברים
פנימיים ואברים מתגלים. והכל בסוד מעין דמלכא
אלא שאלו פנימיים ואלו מתגלים מאלו יולא מזון
למלאכים וכיוול יש מהם לנור יולא מזון לחיצונים
בהשתלשלות ממדרגה למדרגה כדפי' ר"ל יושב חן
מקרני ראמים עד ביני כינים והיינו נקבים נקבים
מהם פנימיים מהם מתגלים. מהם לחיצונים מהם
לפנימיים. וכן חלולים נודע בבוד הדעת דמליא אדרין
ואכסדראין וכיוול בזה בסוד מעין דמלכא כמבואר
בחלק ראשון. ונודע כי אותם שהם מושב הרוחניים
כדפירשנו אינם מפולשים לגשמיים או לחוץ ח"ו.
ואותם הגשמיים אינם סתומים ח"ו ופתוחים למקום
אחר כי זה יהיה בטול האדס כרגע וכן למעלה
אין לנור מתחלק בנור זולתו ר"ל כל א' וא' על
מתכונתו איש איש על עבודתו ועל משאו ואם ח"ו אותם
שהם מזון לפנימיים יסתם מהם כרגע ספו תמו כי
אין להם חיות אלא משם. ואם אותם הפנימיים
יפתח לחיצונים ח"ו לא יהיה תקומה אל כל הנמלאים
כי אינם מונים אלא מהמותר לעולם וכן אם יסתח
הלנור החיצון לפנימיים אז הכלה פורשת גדה ואין
שם יחוד וא"א להתקיים אפי' המלכות שהיא נקראת
שעה אחת. כ"ש המשתלשלים ממנה שכלם מונים
מלמעלה וכן המליאות בעולם הגשמי בחדם. ולזה אמר גלוי וידוע לפני כסא כבוד מפני שדבר
זה אינו מהמפורסמות כי ישאל האדס למה ברא הקב"ה את האדס בטבע זה ולא בראו כי
אפי' יסתח או יסתם יתקיים. נשיב מפני שהוא דוגמא עליונה ואח"כ ישאל ולמה בן דוגמא
עליונה ונשיב זה גלוי לפני כסא כבודו למעלה מכסא הכבוד כי דבר זה נעלם וסודו נעלם
מאוד. ולכן חותמין בה רופא (חולי) כל בשר. פי' משפיע מהכתר הרפואה ששם אריך אנפין
שהוא לשון ארוכה ומרפא על היסוד והמלכות שהם נקראים כ"ל בש"ר דכתיב זאת הפעם וגו'
ובשר מבשרי וגו'. ומפליא לעשות פי' משפיע ממקום הפלא גם לאותם הגעשים למטה במקום
העשייה וכלם מונים משם כי הוא הכתר מקבל ראשון אל השפע מהמאליל ועל ידו חיות כל

אשר

שער ראשון תפלה למשה סימן שביעי

אשר למטה ממנו עד נקודה אחרונה וזהו שאמר מקרני ראמים מהיותר נכבד ומתנשא ולסון קרני הוא כמו קרן בן דוד עבדך. והם העניפים המסתעפים בתקוני אריך אנסין וביני כנים הם התחתונים שהם בן ומושב לכל. ור"ל עד נקודה אחרונה וזהו ומסליח לעשות ממקום הפלא עד מקום העשייה :

סימן שמיני

אלהי נשמה וכו' כבר פירשנו בספ"ר שער הגשמה ענין הגשמה שבאדם היות אלויותה מהבינה מקום החיים ולכן בהיותה קדושה וכן הרוח והגשם כי שלשתם חיים מלדה בהיות האדם יסן במעטו עומע טעם מיתה כי השינה א' מששים במיתה כי הם ששה מדרגות חילונות והאחרונה שבהם היא שינה ויש שינה גדולה ושינה קטנה גדולה היא של שבעים שנה דהיינו במקום השינה ע' מדרגות משבעה מדרגות מעשר שנה כי כל א' כלולה וכו' שהם כקוף לפני הקדוש'. ועוד שהוא מלך הדין החזק. לא שיחוייב שיהי' ממש בקליפה לכן שינה הוא א' מששים במיתה שהוא חלק עשירי מחלק ששי של מיתה. והשינה הגדולה הוא השבעה חלקים מאותו החלק הששי כדפירשנו. ויש שינה קטנה שאינה שינה בכלל המיתה. והוא שתין נשמי כשינת הסוס והיינו שלא יכנס בחלק העשירי ממש שבמיתה אלא ס' חלקים קטנים. כי זה מורה על שאינו שקוע בשינה קרוב אל המיתה אלא מתרחק ממנה עד שבבואו להשתקע ששים חלקים קטנים לא יכנס בשביעי אלא ובשביעי' ילא לחפשי חנם וזה ודאי מעלה גדולה מעלת דוד הע"ה כדפי' רז"ל. הרי ג' מיני שינה. אחת שינה גדולה. שנית שינה סתם, שלישית שינה קטנה שאינה שינה. ארבעת לעמוד שלשה ימים בלא שינה א"ל וכן פי' בגמ' והעטם כי ביום הראשון חסד אפשר להתקיים ושני ת"ת ארבע בגבורה שלישי לא יעמוד שלא יסן ששם חוזק השינה. ולכן בחזק הקליפה השלישית לא יעמוד. ובהכרח יגבר עליו השינה. ואחר שנתבאר ענין השינה שהוא היסוד החיים בקלת נודע כי הגשמה והרוח והגשם יעלו למעלה אל ענין החשבון כדפי' בזהר בפסוק משוכנת חיקך שמור סתחי פיך שהיא הגשמה המעידה על מעשיו ביום ולא נשאר בנוף אלא חיות קטן. שהוא הגשמי הנפש הבהמית

(ה) בינה ששמה הגשמה ונכללת בה הרוח

אֱלֹהֵי נִשְׁמָה שְׁנִיתָתָ

חגשם, מצד האצילות, מלכות

בִּי טְהוֹרָה (הִיא) אֲתָה

חיינו חלק חבריאה גשמה, מלכות

בְּרֵאתָה אֲתָה

חיינו חלק חיצית רוח, מלכות

יִצְרָתָה אֲתָה

חיינו חלק עשירי נפש ורוח ב"י ת"ת ומלכות

נִפְחָתָה בִּי וְאֲתָה

הגשמה רוצה להסתלק אלא שחב"ה משמרה

מִשְׁמְרָה בְּקִרְבִּי

בקרבה ת"ת ומלכות, אין חגשמה נסמרת

וְאֲתָה עֲתִיד לְפָלָה

עד שרואה קינח, וזהו אמונת התחייה

מִמֶּנִּי וְלִהְיוֹתָ בִּי

באותו חנוף ממש

לְעֵתִיד לְבֹאֶפֶל זְמַן

שהיא הגשמה המעידה על מעשיו ביום ולא נשאר בנוף אלא חיות קטן. שהוא הגשמי הנפש הבהמית

(ה) מסידור אור הישר

תפלה ישרה בכונת הלב

ורמו לזה מבנין העמוד שהש"ץ מתפלל לפני' ריבה הוא ר"ת כג"ל להיות לזכרון נגד עיניו להתפלל בכונה. ובהיסוד אחרון הוא ה"בית כי צריך לכוין באלו עומד בבית ומקריב קרבן ואז מחשבת סגול לא ירצה. ותפלה היא במקום קרבן ולכן צריך לכוין בתפלתו. ובזכות זה גזכה לראות הבית בהבנתו. ונגילה וגשמה בישועתו. אמר :

אחר שקם ממעטו שחרית ואמר מודה אני וכו' כג"ל נפ"י א' ס"ב יאמר אלו"פ [אחר נה"ת] קודם אלהי נשמה והמה מסוגלים מאד. ללמוד אחרות משפט ודרך חסידיו יעמוד. שמור דגלך כאשר חלך אל בית האלהים וקרב לשמוע מלת הכסילים זנח כי אינם יודעים לעשות רע. פלם מעגל דגלך וכל דרכיך יכונן. עיניך לטוב יעשו ועפעפיך יישרו עבדך. כלור לסוכך מרע וספתך עדנר מרמה. סור מרע ועשה טוב נקט שלום ורדפהו. הומו ועזרי' הי' עספי ומלודתי פון

יְהוָה יִשְׁמָה בְּקִרְבִּי
מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ

יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי

גְּדוּלַת גְּבוּרַת תִּי, תִּי בְּנִצָּח, יְסוּד, אֲבוֹתֵי רַבּוֹן כָּל

הבהמית שיש בה הכחות הגשמיות הדוחה והמעכל והזן וכיוצא בזה שהיא משכן אל שלשה הנזכרות כדסי' ולכן יש בו כח להקץ ולהתעורר משנתו והוא משל אל הפתילה הדולקת כשהיא אינה מאירה בועטים בה ודולקת ומאירה והפתילה כשא אל השלכת וכן הענין כי כאשר בועטים בחיות המועט שהוא כשא אל הגשם והרוח והגשמה יתעורר ויאיר כדודע. ואולם תיקון גדול תיקן הקב"ה באדם בענין השינה ומה גם אל הזכאי אשר זכה ליכנס בהיכל המלך. ובה יתבאר ענין אמרם חדשים לבקרים וגו' והענין כי בעלי החקירה אמרו. השינה מנוחה אל הגשם. והאמת כי הגשם והרוח והגשמה מנוחתם בסוד המלאכים שהם נהגים מזיו השכינה והגוף חבן מעמסה בלתי לריך אל המזון אם לא מפני הגשם. ודבר זה מוכרח בעלמו שהרי הגוף המת אם יחננו אותו בשמן אפרסמון והמיר"ה וכיוצא מהדברים השומרים מהעיסוס לא יתעפש הגוף ההוא כלל ויעמוד כחו בו. והחי אף אם יחננו ימים ולילות משמן אפרסמון ובמיר"ה לא מפני זה יעמוד ימים רבים בלא אכילה והעטם כי האכילה מזון הגשם לא מזון הגוף כי הגוף מעלמו כלה ואבד אמנם הגשם תעמוד ימים רבים ואחר שהקב"ה גירש הגשם הזאת ממקום גבוה לעמוד בגוף הזה הנה היא מגורשת מליהוה ממאכלה השפע העליון והנה פירות הע"ה הוא פעולת שפע עולם העליון ובאכלו הדברים והלמחים התחתונים הרי הוא נהנה בזה בקל מזיו השכינה. אמנם ישראל במדבר לא נלכו אל הלמחים שיש בשפע ההוא תערובות הגשמיות והעביות והמותר והפרש אלא מהמן שהי' נבלע באברים והי' כלו מזון הגשם לא הגוף והגוף לא הי' נהנה מזה. ולכן אמרו בלחם הקלוקל אותם שהיו ביניהם פחותי הגשם שהיו נחשבים כבהמה שהיו רולים מזון הגוף ולא הגשם ועם היות שמת קלוקל הוא לשון קלות להורות היותו רחני. עוד אפשר לפרשו. לשון ולו פנים קלוקל ויר' לשון זיו וזוהר שהי' לו קירון פנים מזיו העליון ממש. ובהיות אותם האלילים נהגים מזיו השכינה כחיב ויאכלו וישתו שלא הולרכו לאכילה כי שלא ע"י הגשם אכלו ושתו וגיוגו ולכן כדי שיהיה האדם ניוון גם במאכל עליון כמלאכים ניתן לו מנוחת הגשם שהיא השינה שאז הגשם והרוח והגשמה עולים ומשיגים בדברים העליונים וגיוגים מזיו עליון והם פועמים פעם מיחה. והגשם שבה למנוחתה בענין הפעירה אל האדם שאז הגשם שב למנוחתו ולכן הדיקים העליונים כרשבי וחביריו היו עומדים שלשה ימים ושלשה לילות ושבעה ימים ושבעה לילות בלי שינה ובלי אכילה מפני שהיו נהגים מזיו השכינה וכולם במנוחה. וכן ענין מרע"ה ארבעים יום וארבעים לילה ועם היות שאמרו הגשם שלא ישן שלשה ימים שהיא שבעה שוא לא אמרו בהרשבי וחביריו ע"ה די מדריהו עם בשרא לא הוה ונחזור אל ענינו השינה באדם חלק מהמית'. וענינו ממש כמיתה והגוף מת והגשם שבה למנוחתה כדפרשנו ומבואר בזה בענין הגשמה עלייתה בין הכוחות העליונים ויתבאר לקמן בשער... זו הורא' גדול' על ענין התחיה אחר המיתה ובהקדמה זאת יתבאר ענין הברכה :

אור הישר

חוץ מן חגרות נעמה ולילית ומחלת וכל כח דילסון. אורך על כי טראות נפילתי נפלאים מעשין ונפסי יודעת מאד. ונחר יולא מעדן להשקות את הנן ומעס יסרד והים לארבעה ראשים. ה' אלהי אתם ארומעך אודה סמך כי עשית פלא עלות מרחוק אמונת אומן. אבא בכה וכו' ואח"כ יאמר סרפים עומדים ממעל לו עם כנפים עם כנפים לאחד נשחים יכסה פניו ונשחים יכסה רגליו ונשחים יעוסף וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש ה' לצאות מכה"כ ימלך ה' לעולם וכו' ואח"כ יאמר הנני מוכן ומזומן לקבל עלי אמונת אלהי עולם אשר סמיר ונעלם מעין כל סי מרוב קדושתו והנני מאמין באמונת שלימה שהצורא נ"ה יחיד ומיוחד יאין יחידות כמהו נשום פנים נ"ה ואין בלתי יחיד אלהי אלהים הוא היודע דעת ומחשבות ילורי נשמההוה הוא האליל יחיד וברא וילך ועשה כל העולמות ואין שני לו הים הים ויהיה חקיף ובעל סיכולת ומלעדו אין חלקים הוא ברא שמים ושמי שמים וכל לבאם הארץ וכל אשר עליה הים הגדול וכל הסנינים הגדולים וכל אשר בו גבול עם לים שלא יעצרו גליו ברא אדם ובהמה חית השדה וחיתו יער כל לפור כל כנף אשר תפוף נשמים וכל הסרץ סרומם על הארץ ברא סרים וגנפות ברא דועס לומס מי מדבר וכלם זן ומפרנס לוחם מקרני ראש עד צילי כנים וכלם ברא לכבודו ולספר סודו ועולם סחמתו

שער ראשון תפלה למשה סימן שמיני

מלכות וירצה כי כל חכמות המלכות במלכות הם יורדים ע"י חכמת.

הַמַּעֲשִׂים אֲדֹנָי כָּל הַנְּשָׁמוֹת וַיִּמְוֶשֶׁל בְּכָל הַבְּרִיּוֹת :

בְּרֹךְ אֶתָּה מַלְכוֹת , תִּתֵּן יְהוָה

אלהי היא הבינה שממנה הנשמה נתנת באדם כדכתיב ויסח באפיו וגו' ואהדר לאמרו ויילר ה' אלהים שהיא הבינה כבודו. שנת"ת ב"י ממש הנשמה בתוך הגוף וממלאה הגוף והיינו כי ועם היותה בתוך הגוף היא חוץ מן הגוף ג"כ וסובב אותו כמבואר והסוד שהיא בערך הגוף דומה להקב"ה בעולם שממלא אותו וסובב אותו והיינו לאמרו שנת"ת ב"י. טהור"ה מפני שחלק בה הוא מדבר בענין אלילות הנשמה מלמעלה מלך עשר ספירות דאלילות ולכן אמר טהור"ה ששם הכל טהרה כדכתיב אני ה' הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן וגו' ואית דגרסי שנפחת בי משום ויסח באפיו וא"ל לשנות הגירסא כי היינו שנתת. אתה בראתה היינו חלק הבריאה. אתה ילדת' היינו חלק היליד'. אתה נפחת' בי היינו חלק העשי' שאינה באה באדם אלא כנעשית בסוד העשייה. ואין הכוונ' שחלק הנשמה ממש נעשית ונילורת כי הנפש היא העשייה. והרוח הילידה כדפי' בספ"ר בשער הנשמה. אמנם הכוונה לכלול הנשמה כל חלקיה כי הרוח והנפש כסא לנשמה ולכן באמרו בראתה ילדתה נפחתה בי. נכללם נשמה"ה ר"ח ונפ"ש דהיינו בריאה ילדה עשי' ועל זה נאמר כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו ילדתיו אף עשיתיו וכו' ודוקדק אמרו אתה נפחתה בי. דהיינו חלק העשייה שהיא הנפש שהיא קרובה אל הגוף יותר מהנשמה והרוח כדפי' ר"ל על ונפשו עליו תאכל וזמפני היות אלילות' מכח הבינה בעלמה אמנם בריאה"ה ילד"ה עשי"ה היא נפעלת ע"י המלכות ולכן אמר למעלה אלה"י שהיא הבינה כדפי' ואח"כ אמר את"ה. אתה בסוד תקוני' בבריאה ילדה ועשייה כמבואר בארוכה בספ"ר. ואת"ה משמר"ה וכו' כבר פי' ר"ל כי הנשמה רואה להסתלק מהגוף. אלא שהקב"ה מעמידה בתוכו על כרחיה. ואפשר שזהו משמרה בקרבי. אמנם אמר ואתה להורות על יחוד ת"ת ומלכות והיינו ואתה בוא"ל. ומלדס כח השמירה כי במלת שמור נכללים ת"ת ומלכות אלא שהמלכות עיקר כדפי' בספ"ר בשער ערכי הכנויים. ולכן כשבא לומר משמר' מכח שמור אמר ואתה מלך בהיכלו והמלך נעלם בו וזהו שמור ולכן משמר' בקרבי. ואתה עתיד ליעל' ממני זהו סוד פטירת האדם בנשיקה. כי הנשמה נדבקת בלורה וזהו ואתה עתיד ליעלה ממני ממש מתוכי שהיא רואה את קונה ודבקה בו. וזהו כי לא יראני האדם וחי. אבל מת א"ן וכן פי' בזהר. ועוד אמר ואתה להורות על היחוד בסוד אליך ה' נפשי אשא. והיינו מיין נוקבין דאיונו נשמתינן כאשר נבאר בסוד נפילת אפס"ה בעז"ה. וע"י נפילת הנשמה הוא מתייחד סוד ואת"ה. ולהחזיר"ה בי וכו' זה אמונת התחי' וכדפי' בגמ' כי ממש הם בעלמם יקומו ולא ישתנו. וזה שאמר ולהחזירה בי

אור הישר

כנגד עולם הגלגלים כטפת חרדל. וכל גלגל לפני חזירו הגבוה ממנו כטפת חרדל. נרח עולם המלאכים אלק אפס ורבי רצנות גדודי מעלה וכל' נרח לכבודו ולספר הודו ועולם הגלגלים כנגד עולם המלאכים כטפת חרדל וכל מלאך לפני חזירו הגבוה ממנו כטפת חרדל ומלאך הגבוה סגנוניהם לפני כסא כבודו כאפס וכאין נחשד וכסא כבודו לפניו כמו כן ב"ה והוא ב"ה אין לו דמות הגוף ואינו גוף לא נערוך אליו קדושתו ראשון לכל ראשית אחרון צלי חכלית עילת כל העילות סיבת כל הסיבות שליט בעליונים ונתחזקוים היה היה חקיף ונעל סיכולת נעלמא דין ונעלמא דחסי. אין קדוש כה' כי אין בלתך ואין לור כאלהינו כי מי אלוה מבלעדי ה' ומי לור זולתי אלהינו. ואח"כ יאמר ה' הוא האלהים ז' פעמים. ואח"כ יאמר נדעת ונחמא ונחזונה נראת עולמך אתה הוא ה' האלהים לבדך. ואח"כ יאמר הוא אלקי האלקים ואדוני האדונים הוא אשר נרא שידין וליילין רוחות ונוזיקין ומליל בני אדם מהם שלא יזיקו אותן כאמור יסול מלך אלק ורצנה עימך אלק לא יגש ונאמר לא תאנה אליך דעה ונגע לא יקרב צאהליך כי מלאכיו ילדה לך לשמך בכל דרכיך הוא אשר נרא מדי יום ניומו אלק אפס ורבי רצנות מלאכי הסרת ומעביר אותם בנהר דינור כאמור מדעים לבקרים רבה אמונתך הוא סעמיד להחיות המתים ברוח חסדו נרוך עדי עד שם תהלתו זו אני מאמין ועליו הסלכתי יחיי ואליה נשאתי את נפשי ורוחי ונשמתי והאני מקבל עלי עול מלומי לעבדו בכל לבני ונפשי ועליו. ואח"כ יאמר ידעתי ה' כי לך משפטך ואמונה עינתי. אלוה נך נפחתי אל אנוסה אל יעללו חייני לי. אל חס לבי

שער ראשון תפלה למשה סימן שמיני ח

חשינה הוא אחד מששים במיתה כשהז"ר ישן נשקטו רוחו ונפשו מסתלקים מטנו ועולים למעלה לתת חשבון מעשיו ביום ולא נשאר בנוף אלא חיות קטן נפש חכמיות הדוחה ומעכלת זונה וכיוצא , ובקומו ממטתו חוזרים אליו ולכן צריך לברכו ברוך וכו' :

המחזיר נשמות לפגרים מתים:

כי ממש לעמיד לבוא בכח שפע הכתר באותו העל האמר עליו כי על אורות עליך והוא מאריך אנפין ולכן לא אמר לעה"ב. משום דלעילא מעולם הבא הוא זה. כי עוה"ב כבר הוא בא. אלא זה עתיד לבוא. והיינו שראשי נמלא על שהם דברי החשוק אל חשוקתו כדפי' בחלק ראשון. והוא השפע הראוי אל החייה. והאריך צוה באומרו ואחיה עתיד וכו' להורות על סוד הייחוד בהסתלקות הגשמה וגם בתחייה דכתיב והי' ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא וגו' ומסני זה חיוב על האדם לשפוך נפשו לפני קונו כדי לייחד לזה אומר כ"ל זמ"ן שהגשמה בקרב"י שא"ל יחיד יחוד זה כ"כ. לכן מוד"ה אכ"י לפניך יר"ל על העלות המלכות האקראי חני אל ההוד דהיינו לשון מודה דאמרינן. וזה כדי להתייחד עם הת"ת שהוא צלח וזה אלה"ס לבאו"ת. יהו"ה צבאו"ת כדפי' בספ"ר. וכל זה להמשיך שפע הכתר דרך המדרגות כענין שפע הטל הנזכר וזהו שאמר יהו"ה כתר אלה"י חכמ"ה. ואלה"י בינ"ה. אבות"י גדולה גבור"ה ת"ת. רבון כל המעשים. ירלה הת"ת שהוא צלח כדפי' הוא רבון"ן כ"ל יסוד. המעש"ס מעשה הנדקה. וירלה כי כל כחות המלכות הם ע"י הת"ת. ארון"ן כ"ל הגשמו"ת ירלה ארון מלכות שהוא צהוד. כ"ל יסוד. הגשמות הם הגשמות הנשפעות מהת"ת וזהו סוד ממני פריך נמלא שפי' בזה שהם דברי הת"ת אל המלכות שבכח הת"ת פרי המלכות נמלאה ודברי המלכות אל הת"ת שבכח המלכות פרי הת"ת נמלא וכולו אמת. והיינו רבון כל המעשים ארון כל הגשמות כדפי'. וזהו נמשך השפע מהכתר עד סוף כל המדרגות בסוד יחוד גמור ת"ת צלח ומלכות צהוד ויסוד כ"ל בין שתיים כדפי'. המחזיר נשמות לפגרים מתים. ירלה שהי' מת בשעת שינתו. כי השינה אחד מששים כדפי' או ירלה ממש בתחייה. ואם הכוונה על חזרת נשמתו אליו המחזיר נשמות היינו המלכות דכתיב בידך אפקיד רוחי. ואם הכוונה על התחייה המחזיר היא הבינה שמשם ולמעלה היא סוד התחי' וברכה זו היא ברכת הגוף כלה לפי הגרסה ואין בה חלק אל הגשמה. ואפשר לפרש המחזיר נשמות בלשון רבים ולא אמר המחזיר נשמת לפגרי מת. להורות כי עד חלות כל העולם טועם פעם מית' שנשמת כל המליחות דהיינו רוחניות הנמלאים מסתלק ונסגר שער ההיכל לצנת הספיר שדרך אותו הפתח נשלק נשמה רוחנית חיונית עהורה לכל ההויות הכשרות. ובעת נעילת שער היכל זה טועמים כל הנמלאים מיתה. ובחלות הלילה נפתח השער והחיים העליונים מתפשטים בכל הגבראים. ולכן אנו מברכים המחזיר נשמות לפגרים שהם כל הנמלאים מהיכל זה למטה והם היו מתים :

(האשכנזים אומרים הברכות בסדר הא"ב הנרשם כאן)

סימן תשיעי

הנותן לשכוי וכו' בענין שכו' כמ"ק עולה נבריא ונחפז שלם עולה הלאך נבריא ונבריא קורא מתעורר' התרנגול ילדה לב להבין ענינו ממה שסופר עליו בספר הזהר ונקלר דבריו בקצרה אומר מלאך א' יש למעלה ושמו גבריאל כפי מה שאמרו המפרשים וזהו לא נחפרש שמו. כי עד חלות לילה מתעלם במעשה התרנגול בחלות לילה נשפע עליו כח הדיו מלך הגבורה והוא מתעורר וכן נקרא גבריאל על שם הגבורה וכן הגבורה נשפעת עליו קורא בחיל ששה קולות

אור הישר

לני לדבר דע לתעולל עלילות צרשע את אישים טועלי און וכל אלהם צמנעמיהם. הפ לני אל עדותיך ואל אל צנע. העצר עיני מראות שוא צדריך חייני. דרך שקר הסר ממני וחזרתך חנני ואשמרם תורתך חמיד לעולם ועד. יהי לני חמים נחקיק למען לא אבוש. נדנות פי רלה כל ס' ומשפטין למדני. הושיעני אלהים כחפך כרוב רחמיך מזה פשעי. סרצ כנפני מעוני ומחטאתי סהרני. יהוה אלהי נך חסיתי אל אנוסה לעולם. ויכוין שרית של הפסוק. הוא סילוב הוי"ה והי"ה וארנ"י

סוד המשכת הכתר עד המלכות - מלכות מצד

א ברוך אתה החסד, ת"ת, בינה שבח נ' קיים, יהוה ירדה אברהינו

מולכת עליו קצוות ומלכות, שהוא מלמעל, מקד העזרים הנותן

שם הגבורה וכן אמרו על התרנגול קרא הגבר ובהיות כח הגבורה נשפעת עליו קורא בחיל ששה

שער ראשון תפלה למשה סימן תשיעי

צד הנבוכה, ביניה, מבין, לַשִּׁכְוִי בִינְהָלָהּ בְּחִין
בין מדת יום, למדת, לילה, בִּין יוֹם וּבִין לַיְלָהּ

קולות ואז בהתעוררותו יולא קול ממנו ומעורר כל התרנגולים שבעולם. ואין תימה מזה שהרי פירשו רז"ל אם תשים משערו בארץ אין לך עשב וכו' שאין לו שער מלמעלה ומכה בו ואומר לו גדל כ"ש הבעל חי. ומתוך כך הגבורה המתעורר ממנו ומתפשט בעולם התרנגול מתלבש בגבורה ומכה בכנפיו והם קוראים וששה קולות קורא התרנגול העליון ומבוארות בזה. ובעת קומו אחר שקורא ששה קולות המפורשות יושב וקורא מעשה בני אדם כי כולם חתומים תחת ידו כי סופר מעשה בני אדם ביום וקורא בקול גדול כלילה וענינו מפורש בזה בארוך. והנה אין להאריך. וכאשר יעלה האדם על לבו ענין זה. יתעורר ויביט מעלת המתעורר בחלות לילה להתעורר על עניניו שעסק ביום ולא יכריחו עליו. בהיותו עוסק בתשובה. עוד יתן אל לבו שאין ראוי לישן כל הלילה. ומכריזין על מעשיו למעלה אם טוב ואם מוטב. עוד יתן אל לבו לקום לשבח לקונו ויעל ק"ו בעלמו מהמלאך הזה האומר ששה קולות כלם שבת והודאה לשמו. כ"ש האדם שראוי לשבח על רוב טובותיו עמו. וגם יעלה ק"ו מבעל חי בתרנגול שהוא קם לשבח בקולו בכל עוז כדפי' בפרק שירה. כ"ש מי שנחן בו הקב"ה שכל להבין ומפני זה סדרו ברכה זו ראש לכל הברכות על הסדר. וע"ז אמרו החסידים שראוי לאדם כשר וירא שמים להיות בביתו התרנגול שימנעוהו לעבודת קונו. אמנם מלת שכו"י במספר קטן עולה גבריאל"ל ובמספר שלם עול' מלאך גבריאל"ל כמספר שכו"י עם המלה ומלת שכו"י עם אחותיותיו עול' במספר שד"י יהו"ה שהם ת"ת ומלכות. והיינו מדת יום ומדת לילה. ונודע כי מתחלת הלילה עד חלות כל שרי מעלה וג"ע ונשמות כלם סוגרים סיהם ושותקים ושוקעים מפני שאותו זמן שולט הדין הקש' והמית' מתפשטת בכל העולם כדפי' בזה ובחלות ליל' הדין נמתק ורוח לפון מתעורר דהיינו לך הגבור' ואז השיר במח' גבריאל וחילותיו ובלדו היחוד וקב"ה אומר לכנסת ישראל באחי לגני אחותי כלה שהקב"ה בא עם שכינתו להשתעשע עם הדריקים כמבואר בזה ואז לך הגבור' מלך הבינה כי משם המתקת הדין כנודע מעורר החכוק והאהב' ליעקב ברח"ל. וזהו הנות"ן שהוא מלמעלה לשכו"י שהוא לך הגבור'. ביו' להבחין בין יום ובין ליל'. כי אותו שפע הביני מבין בין מדת יום ומדת לילה לעורר אהבתם. כי האהב' בסוד היין המשמח והחוס הטוב. וזה ענין גדול בברכ' זו. עוד ירמוז ענין זה מלת שכו"י בדרך אחרת גבור"ה עול' רי"ו נשאר ממלת שכו"י ק"כ שכן עול' אהי"ה שהיא הביני ויהו"ה שהוא הת"ת. ואדג"י שהיא המלכות נשאר שבע' דהיינו שבע ימי הבין מן הביני' עד המלכות והיינו בינה. בין יום ובין לילה כדפירשנו. וזה ע"י הגבורה כדפי'. ועוד יש לפרש שכו"י יסוד מלך הגבור' שממש ההתעוררות כדפי' בזה שיר השירים כי שם אלהי"ם הוא מיל"ה בלירוק להורות כי התעוררת הזכר הוא מלך הגבורה וכן כתיב ואת בריתי אקים את יצחק. והוא עומד בין יום ובין ליל' כדכתיב אם לא בריתי יומם וליל'. וכתיב כי כל בשמים ובארץ. ומרגש יונתן לאחיד

אור הישר

איתא צ"ח הנעלם ר' יוחנן כל הוי קם נשמרית הוי מללי ואמר ית"מ יאח"א שיהא לני נכון ומסור צידי שלא אשכחך וטוב שיסדר הנרכות צניחו מן אדון עולם ככ"ל ס"י ח' ס"י"ז וסם יאמר תפלה זו: ואח"כ יאמר ראו עתה כי אני אני הוא ואין אלהים עמדי אני אמת ואחים עמלתי ואני ארסא ואין מידי עניל כי אשא אל שמים ידי ואמרחי חי אני לעולם. ויכוין נפ"ת של ואח"כ מלחמ"י ואח"כ ארפ"א ג"י הוי"ה וס"ת של ואמרח"י ח"י אנכ"י ג' יודין הוא סם ח' נפס ע"צ. ואח"כ יאמר אהיה אשר אהיה (כתר) ביה שמו יחמני (חכמה) אלהים חיים יצניני (בינה) אל צימין מסדו יגדילני (גדולה) אלהים מפחד דינו ילילני (גבורה) ידוד ברחמי יסארכי (ח"ת) ידוד לנאות לנלח יסארכי (נלח) אלהים לנאות מהודו יסארכי (סוד) אל חי בקרני תיסד צריחך (יסוד) ארני ספתי תפתח ופי יגיד תהלתך (מלכות): בוגנת הנותן לשכוי צינה וכו' הוא כי עד חלות הלילה הדינים שולטים כי אז שולטת מדת לילה ומלכות ואליך אז עומד גבריאל ומכריז סיעמדו לדיקים להשתעשע בתורה ומתעורר אז שלחובא חדא מסערא דלפון ונסיים צד' רוחות העולם עד דמטי תחות גדפוי דתרנגולא וקורא ומעורר לדיקים סיעמדו לעסוק בתורה כי אז הקב"ה משתעשע עם נשמות הדריקים צג"ע ודורש להם תורה ואז מתעוררים החסידים ממדת היום וזהו הנותן לשכוי צינה וכו' צין יום ובין לילה ולכך מנרכין ברכה זו אף קודם פלות השחר:

שער ראשון תפלה למשה סימן תשיעי ט

דלחיד בשמיה ובארעא. ומלך הגבורה יש לו בינה. וכן אומות שכו"י שי"ן בינה כנודע כ"ף מלכו"ת שהיא כף היר. ועוד כף אחת עשרה זהב. וא"י ת"ת. יו"ד יסו"ד. וזהו מלת שכו"י. ועל זה אמר להגחיל אהבי יש. שעתיד הקב"ה להגחיל י"ש עולמות לכל לדיק ולדיק והיינו מלת שכו"י. י"ש כ"ו שהוא ת"ת ויסוד. ועוד לרופי ש"ך ו"י ופי' ש"ך ואוחז זה בזה יו"ד שהיא מלכות עם וא"י שהוא ת"ת. ולשון ש"ך הוא לשון עקף. ועוד דרך שני שהוא יס"ף ענף בין וא"י יעק"ב יו"ד רח"ל. עוד דרך שלישי ענף שהוא בעלזמו פעמים נקרא וא"י דהיינו וא"י זעירא. פעמים נקרא יו"ד זעירא יסוד כנודע. ועוד לרופו כושי והיא מלה נמשלת אל היופי כדפי' רח"ל במלת אשה כושית. וכן ביוסף כתיב ויהי יוסף יפה תואר וגו' ועוד פירשו רח"ל מה הכושי משונה בעורו כך יוסף משונה במעשיו בין המלרים :

סימן עשירי

סוקת פי' רח"ל עלאת ה' האמרת וגו' והי' האמירך היום וגו' הוא עשה לך חטיבה וכו' מורה על ענין גדול שצריך האדם להודות לקונו מעין הטובה שעשה לו. והענין כי כמו שבשפע העליון סקית ענינו של אדם בהיותו יס"ף שהי' עור בקליפה ההיא ח"ו כן צריך להשפיע הוא מלמעלה ממקום העין הפקוחה לעולם שפע אל העינים הסתומים כדי שישינו לעוב כענין שכתוב עורה למה תישן ה'. והסוד להשפיע מהכתר בעלזמו מלך בחינת החכמה והבינה שבו בעלזמו שפע רב אל החכמה והבינה למטה. ובסוד הגדולה והגבורה שבהם ומשם בגדולה ובגבורה עלמם. ובהם יאירו הת"ת והמלכות שנקייטתם אל הימין והשמאל כנודע. וזהו סוקת עורים להאיר עיינין דסתמינין. ולא להו מלהטין דברים אלו לריך העיון בחלק הראשון באדרא :

מחיר אסורים. והענין כמו שבשפע העליון הותר האדם ממאסר שינתו שהי' שקוע במאסר הקליפות כן צריך להשפיע הוא מלמעלה שפע ממקום הבינה שהיא מתרת אסורים מן הגלות שהם ת"ת ומלכות אסורים בגלות ועליו נאמר אין חבוש מחיר עלמנו מבית האסורים אבל כתיב אנכי אגאל חי ה' שכבי עד הבקר. ירצה בינה שהיא נק' אנכי היא מתרת האסורים ועליה נאמר לאמר לאסורים שהם תפארת ומלכות לאו וגו' :

והוא הי' שקוע במאסר שינתו שהם הקליפות כנזכר : זוקף כסופים. ירצה כמו שבשפע העליון הונף האדם ומקף מכסיפתו שהי' כסוף ונשפל בתוך הקליפו' כן צריך גם הוא להשפיע שפע מן הכתר לזוקף הת"ת והמלכות שהם כסופים בגלות. ואפשר לפרש זוקף בשפע הת"ת. הכסופים שהם יסוד ומלכות וסיוע לרבה זה אמרם כל הזוקף זוקף בשם ולדיק עני ומלכות ענייה והם כסופים. ושני הסירוסים האלו אחת כי ת"ת מלך הכתר הוא הזוקף ומלך היסוד כסוף עמה בגלות כדפי' לעילא :

ב

סוד המשכת הכתר עד המלכות, מלכות מצד

ה ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם

לחאיר עיינין דסתמינין, פוקת עורים:

צריך האדם להודות לקונו מעין הטובה שעשה לו וסקיפת העינים העורים מצד הקליפות וחסיתה. הוא מצד עינא סקיפת דאריך:

בסומקא. אלא יאירו. ולעמוד בתוכן

סוד המשכת הכתר עד המלכות, מלכות מצד

ה ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם

בינה מתרת, ת"ת ומלכות, מתיר אסורים:

בכח שפע הבינה המתרת האסורים ממאסרם סוד הכתר עד המלכות, מלכות מצד החסד,

ה ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם

בינה שבת, נ"י קיים,

שער ראשון תפלה למשה סימן עשירי

זוקף בשם חת"ת, יסוד ומלכות,
זוקף בפופים:

בשם חת"ת העולה עד הכתר וזקפו מכסיפתו שח"י כסוף עד עתה תחת החיצונים:

מלביש ענינו שהנשמה בעת הפעירה היא לובשת לבושי מכלול המלות שנתעסק בהם בעולם הזה. אמנם בלאתה מן הגוף בעת השינה אין לה לבוש כלל. והוא משל אל בת נקבה שיש לה נדוניה ומלבוש ותכשיט הרבה בבית אבי' שהרויחה היא במעשה ידי' ועכ"ז כל זמן שלא נתאסרה ונשאת אינה לובשת כלל כן ענין הנשמה שהכל שמור לה עד לאתה מן הגוף מכל וכל והקב"ה מלבישה בכל יום בגוף הזה. לכן לריכה לדרך ליוצרה ואומרת מלביש ערומים ירלה כמו שזכרנו עליון האדם לובש עלמו כן לריך הוא להמשיך ג"כ שפע רב מפומא עלאה שהיא בחינת המלכות שבבינה שבכתר. ומשם יולא שפע רב להלביש כל הספירות לבושי אור כדפי' באדרא ודבר זה ענין גדול מבואר שם:

לבוש וחכמה מלבישה בכל יום בגוף זה, לכן צריכי' לשבח ולברך! יוצרה וזה מכה סומא עילאה דאריך דחיינו מלכות שבבינה שבכתר יוצא שפע רב להלביש כל הספירות לבושי אור:

יד (ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם הנותן ליעקב בתי):

רוקע הארץ וכו' הענין הוא כי מליאות עולם השפל אינו כמליאות עולם העליון בבחינה זו והוא [כי בעולם השפל הארץ למעלה מהמים אמנם] בעולם העליון הארץ למטה מהמים והענין כי החסד הם המים והמלכות הארץ. והיא למטה מכל המדות מפני שגמר'. והתחלת מים התחלתי' היא ממנה כדפירשנו בספ"ר בערך מים בסוד יאהרונה"י שהם סוד מים עליונים ממעלה למטה ומים תחתונים ממעלה למעלה והמלכות למטה מהכל כנודע ואם הי' הקב"ה עושה עולם תחתון בעולם עליון לא הי' לעולם תקומה ח"ו. לכן בקום האדם משנתו יראה ויחשוב בלבו העובד הגדולה שעשה עמו בהיות המים תחת הארץ ולמעלה ארץ תחת המים. וישפיע גם הוא שפע למעלה עד שיהי' ארץ מלכות מתיחדת בת"ת הנק' רקיע. והיינו רוקע הארץ על המים יורה על יחודם בהיותם קודם הקטרוג ועשם ברכה זו בכל יום אפשר מפני שכל יום זוכר הקב"ה מיטוע שכינתו:

המכין

אור הישר

בוונת מלכים ערומים הוא כי הנשמה יש לה מלבוש כפי מעשים ופעמים נשכיל חסאו פושט מלבוש הנשמה והס"י צרוב רחמי' מלביש ערומים אולי יתחרט וילך בדרך הטוב ולפעמים אינה ערומה מכל אלא תש כח קלח נשכיל חסאיו ואז נותן לו הס"י כח וזהו הנותן ליעקב כח ב"ב האר"י ז"ל:

סוד הכתר עד המלכות, מלכות מצד החסד,

ו ברוך אתה

ת"ת, בינה שבה, נ' קיום, יהוה אלהינו

מלך העולם

מלביש הנשמה, מלביש ערומים:

שבזמן השינה שנסתלק מחגוף אין לה לבוש וחכמה מלבישה בכל יום בגוף זה, לכן צריכי' לשבח ולברך! יוצרה וזה מכה סומא עילאה דאריך דחיינו מלכות שבבינה שבכתר יוצא שפע רב להלביש כל הספירות לבושי אור:

סוד הכתר עד המלכות, מלכות מצד החסד,

ט ברוך אתה

ת"ת, בינה שבה, נ' קיום, יהוה אלהינו

מלכות על ויק ומלכות, מלך העולם

ארץ מלכות מתיחדת בת"ת הנקרא רקיע, רוקע הארץ על המים:

קיום הארץ היא בשם מחסוד, הוא יחוד רוקע סוד רקיע ת"ת בארץ מלכות:

שער ראשון תפלה למשה סימן עשירי ו

המכין מצעדי גבר. הענין כמו שהקב"ה נותן כח באדם שלא תמעד אשוריו כן ראוי לו להמשיך השפע העליון מלמעלה מהבינה שפע אל היסוד להכין לעדיו. דהיינו יחודו שמיחד הת"ת והמלכות קרוב לזה פירש בספר אור זרוע. או ירלה המכין הגותן שפע רב אל הת"ת ומשם נשפע כוונות אל הגל"ח והו"ד שהם הירכים הפועלים הלעידה דהיינו שפע הנשפע מהם אל המלכות והיסוד כענין שחקים שזחקים מן לדיקים. לדיק ולדק. וגבר הוא הת"ת לפי דרך זה. ויקרא גבר מלך הגבורה ומלך הבינה כי משם כח ההכנה להולדה בסוד החמימות כנודע ועוד מלורף לזה כי מטטרו"ן וסנדלשו"ן הם מנע"ל וסנד"ל ועליהם כתיב מה יפו פעמך בנעלים בת נדיב וגו' והם מקבלים מלמעלה מנגל"ת והו"ד לפי הגרסה מהזכר בפי' ויחי בפסוק המלאך הגואל וגו' הבא אל שני כרובים אלו ומשם אל האדם להליכו ולהעמידו על רגליו וזה שאמר המכין מצעדי גבר להשפיע בהם ג"כ והשכינה נקראת גבר כי פעמים נק' נער נערה כפי בחינותיה :

שעשה לי כל צרכי. כבר ביארנו בספר ענין העשיה והנה הקב"ה כשכיון לברוא את האדם ולהמשיך הנשמות גם בעשיה כיון להמשיך ג"כ שפע רב אל כל לרכיו שלא יחסר לו דבר. ונמלאו כל מדריגות האילנות בבריאה כל מדריגות הבריאה בליירה כל מדריגות הלייר' בעשי' והיינו שעשה לי פי' המשיך בעשיה לי כל הגלגל לי אפי' מנעל לרגליו. או ירלה כי למעלה במלכות רגלי' יורדות מות כנודע. וכדי שלא יטפסו רגלי' לה מנעלים בהם לדרוך במקום העשיה והיא קליפה דקה קרובה אל הרוחניות כדי שלא יתערב קודש בחול וחול בקודש וזהו שעשה לי כל צרכי. ירלה שעשה לי שהיא המלכות כל לרכי היו"ד דהיינו המנעלים שלא יטפסו בקליפה וזה מדה כנגד מדה כמו שעשה לו מנעלים וסוד זה הוא רחלתי את רגלי :

אזר ישראל וכו'. לפום ריהטא משמע אחר הת"ת בכח הגבורה להלחם באויביו בדכתיב ה' איש מלחמה. וכן פי' בספר אור זרוע אבל אזור לפי האמת היא המלכות על נגל"ח והו"ד בדכתיב וסיפ לך שהיא מלכות אזור מחניו והכי מוכח בזוהר ולפי דרך זה נאמר כי כמו שבשפע העליון הזמינו בוראו אזור להתאזר בכח ואומץ לעבוד עבודתו כן ראוי לעשות לקונו בברכתו להמשיך שפע שחסי' המלכות הנקראת גבורה תמאה דאחי מגבורה עילאה עולה למעלה להתייחד עם הת"ת למעלה מהמחנים שהם נלח והוד והיינו אזור ישראל במלכות שהיא גבורה או ירלה כי מלך בחינתה הנק' גבורה נאזרת עמו כאומרו והי' לך אזור מחניו ולדק נקרא' כד ינקא מגבולה וכדפי' בזוהר ואפשר לפרש דרך

אוח"י אין לנרד צרכה שעשה לי כל צרכי ופי' צאז לפי שפזורים אז מנעילת הסנדל.

סוד חכמה עד המלכות, מלכות מצד החסד.

י ברוך אתה

ת"ת, בינה שבה, ג' קוים,

יהוה אלהינו

מלך העולם

נותן שפע רב אל הת"ת מצד הגבורה,

המכין מצעדי גבר :

הקביה נותן כח באדם שלא תמעד אשוריו כי אלמלא הקביה עוזרו וכו' :

וא"כ המכין מצעדי וכו' ירלה אל השפע ולהעמידו על רגליו וזה שאמר המכין מצעדי גבר להשפיע בהם ג"כ והשכינה נקראת גבר כי פעמים נק' נער נערה כפי בחינותיה :

סוד חכמה עד המלכות, מלכות מצד החסד.

י ברוך אתה

ת"ת, בינה שבה, ג' קוים,

יהוה אלהינו

מלך העולם

המשיך בעשיה לי כל חנצרך לי אפי' מנעל,

שעשה לי כרצוני :

הקביה השפיע וחמשיך שפע רב בסוד העשיה אל כל צרכי האדם כדי שלא יחסר לו דבר ואפי' מנעל לרגליו :

סוד חכמה עד המלכות, מלכות מצד החסד

י ברוך אתה

ת"ת, בינה שבה, ג' קוים,

יהוה אלהינו

מלך העולם

במלכות שחיא גבורה,

ישאראר בגבורה :

מלך

מצד וחי' צדק אזור מתניו ישראל נאורים
ונקבצים באחדות וחי' ינקא מנבור' ואחי'כ
עושרים מאור הת' כדכתיב ויעבור מלכ'ם
לסניהם דהיינו מלכות וחי' תפארת בראשם:
[כדלקמן בברכה שני'] :

דרך האזור הזה בסוד שמאלו תחת לראשי ונ'
וא"כ באומרו ישראל יכוין היות הת"ת אוחז בימין
ובשמאל. ואח"כ מהשמאל נשפץ למלכות והמלכות
נאחזת בחסד והרי היא מחובקת בין שתי הזרועות
על נל"ח והו"ד. והיינו הגבורה שהיא משמאל

ונאחזת בימין ועולה ע"י שתי הזרועות. ועוד אפשר דבישראל תתאי קאמר. והכוונה שבסוד
המלכות ישראל נאזרים נקבלים באחרות כדכתיב שמך אחד ומי כעמד ישראל ונ' וע"ד זה
עוטר כי אחר שהם נאזרים במלכות נעטרים בת"ת כדכתיב ויעבור מלכס דהיינו מלכות לפנייהם
וה' תפארת בראשם :

סוד הכתר עד המלכות, מלכות מצד החסד.

יג בְּרוּךְ אַתָּה
יְיָ אֱלֹהֵינוּ
מֶלֶךְ הָעוֹלָם

עוֹמֵר יִשְׂרָאֵל

בבחינת חסדו וחנינויות,
בְּתַפְאֲרָה :

מלך מדת יעקב. ולכן ת"ת הוא לשון נקבה. ומה נקח ק"ו ללשון תפארה שהוא נקבה ודאי
ואהדר למלכות. ופי' עוטר הת"ת שהוא החתן במלכות מלכו נקראת תפארה והכוונה כי אחר
שעלתה להיותה שזה אליו משם תעלה להיותה עטרה על ראשו כענין דכתיב אשת חיל עטרת
בעלה וכל זה בשפע הכתר ודאי :

סוד הכתר עד המלכות, מלכות מצד החסד.

ב בְּרוּךְ אַתָּה
יְיָ אֱלֹהֵינוּ
מֶלֶךְ הָעוֹלָם

בחינונים שאין בהם מצוה,
יְשִׁירָא עֲשֵׂנִי גוֹי :

הענינים גם אם ישבחו ויתפללו ויברכו הכל
זא בסוד יחוד התפלות חב"ל ורייק לכן
בקים האדם ליחד לקונו יברך שלא עשני
גוי ואין יחודו בחינונים כלל :

שלא עשאני גוי. מה שפי' המפורשים בברכה
זו דבר נאה ומתקבל כי הגשמה בכל לילה
עת לאתה מהנוף תעלה למעלה לתת דין וחשבון
לפני קונה וכן פי' בזהר[ס' לך ופ' נשא] ואם רעה
בעיני אדוני' היא נדחית מלפניו לבין הקליפות
לפי מעשיה פעמים במקום הגוים ממש פעמים
במקום העבדים שהוא מקום בינוני פעמים במקום
הקודש אלא שלא עלתה למקום הזכרים. לכן
בשוב נשמתו אליו תיקנו ברכה זו ליראי ה' ולחשבי
שמו שלא עלתה נשמתם אלא במקום הקודש. אלא
שלוה קשה קלת שהי' מן הראוי שלא יברכו ברכה
זו אלא השרידים אשר ה' קורא. לכן אנו אומרים
כי ברכות אלו נתקנו בבוא אדם להתפלל ולעסוק
בתורה. ואלו פטורים מן המלות. ולפחות ממלות
עשה שהזמן גרמא כענין החפילין ולילות ותורה
וק"ם וכיוצא. לכן בקומו האדם משנתו ויבוא לעסוק
במלות אלו ראוי לתת שבה לקונו על ענין זה שהי' אלילות נשמתו במקום הקודש שיש עסק
מלות לא בחינונים שאין להם שמה מלות. וחלונים בקליפות ח"ו אין להם מלות ;
ועוד

אוח"י כוונת שלא עשני גוי וענד כוי לפי פסוקו לא תלך לנחך ברכות אלו רק פעם א' על
החסד

שער ראשון תפלה למשה סימן עשירי יא

סוד המשכת חכמה עד המלכות, מלכות מצד

ג בְּרוּךְ אַתָּה

אחד, תי"ת, בינה שבח ג' קיום,

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ

מֶלֶךְ הָעוֹלָם

שלא חיי נשמתו מעבד כנעני,

שְׁלֵא עֲשֵׂנִי עֶבֶד :

העבד כנעני המשכתו במקום העבד :

סוד המשכת חכמה עד המלכות, מלכות מצד

ד בְּרוּךְ אַתָּה

אחד, תי"ת, בינה שבח ג' קיום,

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ

מֶלֶךְ הָעוֹלָם

שְׁלֵא עֲשֵׂנִי אִשָּׁה :

האשה למטה במקום הנקבה, ואין מי שיוכח

ליחוד הכל יחוד בשלימות אם לא חזר שחנני

ח' נשמה שחורח ממקום חזר כי יחודו למעלה

ויסורש ג' על סוד העבור, ויכוין בני ברכות

אלו לבטל מעליו כל עבד נוי ועבד

ואשה, ויפחד עצמו בסוד ג' ברכות אלו

מכל חרכבה ועבור רע :

כמה פעמים. והמשכיל אשר יתן את לבו לדברים אלו

במדות. כנשים. פעמים כאלהים. פעמים לעבוד בני אדם כעבד כי הפנימי מראה פעולותיו

בחילון ופעמים יביט אחר המכוער כנכרים. ולכן כאשר ישוב נשמת האדם בו ויביט בעצמו

טוב הכנתו בברכו לקונו יברך לזרו על הטובה אשר גמלוהו ועשה לוואת טוב הדבר הזה

מתחדש אל האדם בכל יום ולכן ברכתו בכל יום. והירא את דבר ה' בשמעו את הדבר הזה

יחזיק בתומתו ואל ירפה ואל ישעה בדברי שקר ולא יתלוה אליו דבר שלא כראוי ח"ו. ויכוין

בשלושה ברכות אלו לבטל מעליו כל עבד עכו"ם ועבור עבד ועבור אשה. ויטהר עלתו

בסוד ג' ברכות אלו מהרכבה מה ועבור רע :

סוד המשכת חכמה עד המלכות, מלכות מצד

ה בְּרוּךְ אַתָּה

ועוד ישבח לקונו שלא הית' נשמתו מעבד

כנעני שהיא קליפה דקה מחקרבת להביט

באור מביט ואינו מביט לכן אינו במלות ויש בו

קצת דברי קדושה. וגם אינו במקום הנקבה שהיא

למטה מששה קלוות שהם וא"ו שהוא סדר זמנים

ולכן מלות עשה שלא הזמן גרמא אלא הם במלכות

למטה נשים חייבות ומה שהז"ג שהוא מקום הזכר

בסוד וא"ו סדר זמנים נשים פטורות. אמנם הכל

בסוד המלכות אלא שאלו בגרמת זמן הזכר ולכן

הם חייב הזכר. ואלו שלא הזמן גרמא הם חייב

הנקבות ג"כ. ומ"מ קשה יש עדין מקום לאומר

שיאמר יברך ברכה זו פעם אחת בימיו ומה גם

בעת הגיעו לחינוך המלוא או ל"ג שנה ויום אחד

לזכר ושנים עשר לנקבה לכן נאמר כי העכו"ם בעת

תסלתם גם אם ישבחו או יברכו וכיוצא הכל הוא

בסוד יחוד התמורות ח"ו ועל זה נאמר שהם מתפללים

להבל ולריק ירנה מיוחדין הבל עם ריק שהם שני

פגעים רעים ולא נמשך להם תועלת מהם כדכתיבנא

ומשתחווים ס' משפיעים אל אל לא יושע כי לא בידם

טובם ולכן בקומו האדם ליחד לקונו יברך שלא

עשאו עכו"ם ואין יחודו בחילונים כלל.

שעליהם נאמר ולרשע אמר אלהים מה לך לספר

חוקי כדס' בארובה בסס"ר נשער נשמה. וכן

העבד לדרך זה המשכתו במקום העבד והאשה

למטה נקבה ואין מי שיזכה ליחד הכל יחוד בשלימות

אם לא הזכר שחננו האל נשמה טהורה ממקום

הזכר כי יחודו. למעלה. ולכן ברכות אלו הם כמו

הקדמה להכיר כל אחד מקומו בתפלתו גם אם ישמחו

במלות שוות הכוונה אינה אחת שהנקבה במקום הנקבה

והזכר למעלה. עוד אפשר לפרש כי גם בחיים חיותו

אפשר לאדם להתעבד במה שלא יועילהו המשל באשה

ועבד. וכן במי שנתגלגל בגוי. וזה ח"ו חזק לאדם

כמה פעמים. ימלא כמה מבני אדם משתגים במעשיהם פעמים

במדות. כנשים. פעמים לעבוד בני אדם כעבד כי הפנימי מראה פעולותיו

בחילון ופעמים יביט אחר המכוער כנכרים. ולכן כאשר ישוב נשמת האדם בו ויביט בעצמו

טוב הכנתו בברכו לקונו יברך לזרו על הטובה אשר גמלוהו ועשה לוואת טוב הדבר הזה

מתחדש אל האדם בכל יום ולכן ברכתו בכל יום. והירא את דבר ה' בשמעו את הדבר הזה

יחזיק בתומתו ואל ירפה ואל ישעה בדברי שקר ולא יתלוה אליו דבר שלא כראוי ח"ו. ויכוין

בשלושה ברכות אלו לבטל מעליו כל עבד עכו"ם ועבור עבד ועבור אשה. ויטהר עלתו

בסוד ג' ברכות אלו מהרכבה מה ועבור רע :

סוד המשכת חכמה עד המלכות, מלכות מצד

ו בְּרוּךְ אַתָּה

אור הישר

החסד מעשה. עמו הש"י מעשאוהו ישראל ולא גוי בן חורין ולא עבד זכר ולא נקבה ומה

שמעכין כל יום ויום הוא כי הרצה כחות של נשמות יש. נשמות ענדים. נשמות עכו"ם.

נשמות נשים. ונלאת הנשמה מן האדם כלילה נמלאת כפי מעשי' נאותה כח. כגון אם עשה

כלילה מעשה ענדים דנהפיקרא נחא ל"י נמלאת נכח ענדים וכו' וכן ככולס וע"ז מנרך אלו

נרכות שניול מלוחן כמות וכו' כ"ה נהגות ס' הירא :

שער ראשון תפלה למשה סימן אחר עשר

חמשה תית, בינה שבח, ג' קיים

יהודה אלהינו

מלכת בריק ומלכות, העולם

סוד עינין דועיר המתנמנמין בסוד הדין החוק ומשם חשינה

המעביר שנה

מעניי ותנומה דין רפה, נצח חוד

מעסעפי :

העברת חשינה שחוא סוד עינין דועיר המתנמנמין בסוד הדין החוק ומשם חשינה לאדם הצריק הוא פצד גדולה ונבורה שבחסד שבבית. ולכן ראוי לאדם לתת שבח וחודאה לבוראו שהעביר חשינה חיה מעל עיניו גדולה ונבורה. ותנומה אינו כיב דין חוק כמו חשינה. מעסעפי נצח חוד ומחוא חלבא דגניד מאימא עילאת עינין מתלבנין :

בעת לילה שבני אדם ישנים שלטא ההוא לילה בדינוהי. והחילונים מתפשטים בכל העולם וכל בני אדם עומדים עמם מיתה דהיינו שינה דהיינו א' מששים במיתה ושינת הלדיק והישר הולך אינו מהקליפות אלא בסוד הדין הקדושים והוא סוד ברכת המסיל חבלי שינה על עיני כאשר נפרש במקומו בס"ד. והוא סוד שנתו של הקב"ה שעליו כתיב עורה למה תישן ה' וכן ויקץ כישן ה' והוא סוד עינין דועיר המתנמנמין בסוד הדין החוק והיינו סוד הגדולה והנבורה שבבית להחשוד. וא"כ ראוי לתת שבח וחודאה לבוראו שהעביר חשינה חיה מעל עיניו שהם חסד וגבור' שבחסד שבבית כדפי' ואין להקשות מפסוק הנה לא ינום ולא יישן כי היתה בספוק הנה עין ה' אל יראיו כתיב ועל כזה נאמר ותנומה מעסעפי. והענין כי שינה זו הוא משל אל הדין שגורם סילוק ההשגח' ח"ו. וזה יקרא עינים למעלה השגחה. והנה למעלה יתחלק סילוק ההשגחה בב' סנים. האחת סבה גדולה והיא חשינה שהיא דין חוק. והשנית סבה קטנה שהיא דין רפה. והנה כחות הראות וההשגחה מתפשטים מהעיונים הם העסעפים כדפי' בעלי העבע. ולכן אל עלם העין לריך סבה גדולה לסלק ההשגחה והיינו שינה ואם לא הי' דין חוק הי' מתבעל בכח החסד אשר בו ולכן בעינים יש שינה. אמנם בעסעפים שהם השערות הקרובות לעין שהם כחות מתפשטים משם אסתר שבשורש שהוא העין עלמו א"א שלא ישאר תנומה במקלת מפני שאין ראוי לשלול הדין מכל וכל אמנם בעסעפים אפי' תנומה לא נמלא. וע"ד זה יובן אמרנו בתפלה וה' ער לא ינום ולא ישן והאי בעינא עילאה עינא סקיתא עינא דאריך אתמר. ולכן אמר ינום קודם לשינה באומרו וה' [ער] ירלה לא יסתלק השגחתו בשום אופן בעולם. שאם ח"ו יסתלק השגחת הכתר מהספירות לא יתקיימו כרגע ואמר לא ינום. ירלה לא ימנע השגחתו והתעוררותו לא סבה קלה ולא סבה גדולה והיינו לא ינום ולא ישן תנומה קודמת לשינה. ולענייננו כי עסעפים הם המה המתפשטים מעינים דבהון תרי כרובי עינא דהיינו נל"ח והו"ד. והם אינם נפעלים מהדין כענין הגדולה והנבורה עלמם שהם שורש אליהם. ולשון המעביר היינו מלשון ועובר על פשע שפי' באידרא. והכוונה בהיה חלבא דגניד מאמא עינין מתלבנים. והדין מתעבר. ולכן במלת המעביר לריך לבזין אל שפע הבא מבינה שבבית בהטרפות חכמ"ה והכת"ר אליה. דהיינו מעינא עילאה ומשם מקבלת חסד וגבורה שבחסד שבבית. ומשם נפעלות החסד והגבורה שבמקומם והדין מתבעל. ונודע כי בסוד עסק התורה בלילה חוט של חסד משוך עליו ביום. ועיקר התעוררות האדם בלילה הוא לעסוק בתורה לכן בהעביר האדם ידיו במים טהורים על עיניו זה מורה על עיניו כיונים וגו' רוחות בחלב ראוי להתפלל לפני קונו על התורה כי עת רלון הוא. ומעט זה יש בברכה זו ביטול הקליפות ודיקות בתורה וסופה גומל חסדים כאשר נבאר :

ויהי רצון וכו' פי' מלת יה"י היא סוד יה"ה ה"י דהיינו חכמ"ה בבינ"ה ובינ"ה בחכמ"ה בסוד חותם המתהפך. וסוד זה מבואר בשם בן ארבע במילוי יודי"ן כזה יו"ד ה"י וכו' שרופו יה"י וענינו פי' בארוכה בחלק ראשון בשער ראשון. וזה בסוד העליה אל הכתר ובאה מלה זו הנה בוא"ו כדי לעלות מלמטה מסוד העולם הנזכר לעילא במלת ממשיכים

חכמה ובינה, משך רצון, מאים אל הכתר, ויהי רצון מקפניד

כתר, חכמה, בינה, יהודה אלהינו

העולם דהיינו המלכות ושש קאוות אנו עולים דרך הוא"ו אל סוד יה"י ואחר שעלינו שם אנו

שער ראשון תפלה למשה סימן אחר עשר יב

ממשיכים משך רלון מאין סוף אל הכתר והיינו
מלפניך סי' מהקודם אלך דהיינו הקודם אל הכתר
שהוא אין סוף. ואח"כ אנו ממשיכים שפע זה
מדרגה אחר מדרגה וזהו יו"ד כתר אלה"י
חכמ"ה. ואלה"י כי"ה. אבותי גדולה גבורה ת"ת
וזה כלל אל מלות אלו בכל מקום שיהיו: שחרגילני
בתורתך היינו ת"ת. ואפשר לפרש מלשון רגלים
ממש והיינו העמדת הת"ת בגל"ח והו"ד דליון תרי
ירפי קשט. ואח"כ ומדויקני במלותיך כדי שיהי
לדק בין תורה למלוא. יחוד ת"ת ומלכות. ויש
מהפכין שחדיקני בתורתך וחרגילני במלותיך ורדפו
ששטון של דברים ולא נראה לי עיקר. ואל תבואני וכו'
היינו תפלה לבלי הכנס במקום הקליפה שהם חס"א
עביר"ה זכר ונקבה. ואל תחמה על חטא זכר
קטן. ועבירה נקבה גדולה כי בקליפה יותר רעה
הנקבה מהזכר. נסיון בזיון. הכוונה לא יבוא לידי
נסיון ואם ח"ו יאמר אל נסיון לא ימשך ממנו בזיון.
ודע שהנסיון הוא מלך הקדושה מבטנים מלך המלכות
הנקרא אבן בוחן לדיק יבחן. והוא בסוד בחינת
פנימית כי ע"י הנסיון שמנסה הדיק היא מתעלה
עד הכתר. וסוד הנסיון היא היותה משפעת דינה
בלדיק פס היותו שלא כדיון. ובזה היא מהרת
ומתלבנת אל בעלה והוא מוד שהחסינה לדרתה.
והיינו מ"ך בחנתך בכור עוני. ואז היא מתלבנת
ומתייחדת עם בעלה מעלה מעלה. ואלו הם סוד
יסורים של אהבה הוא אמרו אל תבואני לידי שלא
יטרח למעלה ענין זה. או ירצה לא הם ולא שרם
כדס' בגמ'. ומבחוץ קליפת הבזיון. והתפלל שאל ח"ו
הגיע אל הנסיון ללורך גבוה לא ימשך ממנו בזיון.
דהיינו שאל מתחת הנסיון אל הקליפה ויהי פוגם
במקום גבוה. ומרחיקני וכו' שהיא קליפה קשה.
בי"ט הקדושה שהם שרשים אל היל"ר והיל"ט.
ותנני לחן יסו"ד ונח מלא חן. לחסד כמשמעו.
ולרחמים ת"ת. בעיניך למעלה סוד העינים שהם
שורש החסד והגבורה שבחסד שהם צניעה. ובעיני
כ"ל נל"ח הו"ד יסו"ד. והכוונה והענין יחוד היסוד
והת"ת בחסד שהוא נעיתו אל הימין וכולם מיוחדים
בשרשם העליון. ואח"כ יחודם בענפים המתפשטים
מהם נל"ח הו"ד יסו"ד. וזה להשפיע הראות שהוא
מלך החסד ולהמשיכו עליו והיינו אומרו רואי יראה
עיני כל רואי וישפיעו בי הראות. וגומלני חסדים
טובים. יראה טובים מלשון בהמינו את הגרות.
והוא חסד הנמשך מעינא עילאה עינא פקיהא בסוד
עיינין תחאין דזעיר ולכן גומלני יראה מלשון ויגמול
שקדים סי' תמשיך לי חסדים מלמעלה. וכל זה
בסוד העינים והעברת הדיון מהם ע"י גמילות
חסדים טובים מלמעלה רוחנות בחלב ולכן חותם
גומל חסדים. ואית דמסיימי בה לעמו ישראל ולא
איתא בגמ' ולא עיקר:

גדולה גבורה ת"ת. העמדת.
אבותי שתרגילני
ת"ת בגמ' ויחוד. צדק בין תורה למצוה.
בתורתך ותדביקני
יחוד ת"ת ומלכות. תפלה בלי
במצותיך ואל
הכנס בקליפה. זכר.
תביאני לידי חטא
ונקבה.
ולא לידי עברה
סוד היותה משפעת דינה בצדיק.
ורא לידי נסיון
בחוץ קליפת הבזיון.
ולא לידי בזיון
שחיא קליפה
ותרחיקני מיער
קשה. ביצר טוב חקדוש שחם
הרע ותדביקני
שרשים אל היצחק וחיציט.
ביצר הפזב ותנגני
יסוד. חסד.
לחן ולחסד
תפארת. סוד העינים חסד גבורה.
ולרחמים בעיניך
גמ' חסד. יסוד.
ובעיני כל רואי
חסד הנמשך מעינא
וגמלני חסדים
עילאה עינא פקיהא. סוד חסד עד המלכות.
מזבים ברוך
אתה

שער ראשון תפלה למשה סימן י"א

מלכות מצד החסד, ת"ת, ממשיך חסדים מלמעלה.

אתה יהוה גומל חסדים טובים (לעמו ישראל) **אמן** * :
 יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי שתצילני
 היום ובכל יום מעי פנים ומעזות פנים מאדם
 רע מיצר רע מחבר רע משכן רע ומפגע רע.
 מעין הרע מלשון הרע ממדשניות מעדות שקר.
 משנאת הבדלות מעלילה ממיתה משונה מחללים
 רעים ממקרים רעים ומשטן המשחית מדין קשה
 ומבעל דין קשה בין שהוא בן ברית ובין שאינו
 בן ברית ומדינה של גיהנום :

סימן שנים עשר

על דברי תורה. סי' ע"ל יסוד שהוא על המלכות
 הנקראת דב"ר ומפני בחינותיה הרבות נקראת
 דבר"ל לשון רבי. תור"ה ת"ת והסוד להורות לאדם עסק
 התורה ליחד חתן וכלתו קול ודבור. וטוב לבין בשם
 יאהרונה"י שהוא סוד יחודן ע"י היסוד :
 והער"ב סוד ת"ת יסוד מלכות והיינו ו"ה ער"ב
 יסוד המערבס ומיוחד והוא ג"כ ממחשן
 ונותן להם ערכות. או יראה בסוד העלייה. והערב
 על דברי ת"ת ומלכות ו"ה ערב סוד שפע כתר
 עליון. והיינו כ"א שסודו כ"א כתר עליון אהי"ה
 עולה כ"א. ופירוש כתר מיוחד כ"א המיוחד שהוא
 אלף און סוף נשאר ל' הם ג' יודין כוה. יו"ד ה"י
 ויו"ה ה"י והם ג' יודין שלשה מוחין עלאין סגולתא
 והוא בכתר בלירוף ג' ראשונות שבו מתיחדות
 במאליס וכל זה סוד נ"א. ולכן שם זה מורה תכיפה
 להורות על יחודם והכל בסוד הכתר כדפי'. ואח"כ
 ד' אלהינו חכמה ובינה ומהם שפע הערכות נשפע
 והמתיקות והיינו את דברי מלכות תורתך ת"ת
 כפינו וכפיות וכו' ששלימות התורה ברוב עם
 הדרת מלך כדתן שנים שיושבים וכו' שכל עוד
 שיתרבו העוסקים בתורה יתרבה יחודם והמשכחם
 כנודע מענין הלירוף אכן אחת בונה בית אחת
 שמים אבנים שתי בתים שלשה אבנים שלשה בתים
 ארבעה אבנים ארבעה בתים כדפי' בספ"ר בשער
 הלירוף

סוד חכמה לחירות לאדם עסק תורה
 ליחד חתן וכלתו קול ודבור וטוב לבין
 בשם יאהרונה"י שהוא סוד יחודם ע"י היסוד:
 סוד הכתר עד חמלכות, מלכות מצד החסד.

ברוך אתה

ת"ת. בינה שבח ג' קיים, **יהוה אלהינו**

מולכת על יק ומלכות. בינה משמעת **מקד העוזרם אשר**

קדושה בניו. סוד רמ"ח מצות שבמלכות. **קדשנו במצותיו**

יחוד מצד חכמה. יסוד. מלכות. **וצננו עך דברי**

ת"ת. **תורה** :

סוד יחוד יאהרונה"י. חכמה. **יהוה נא**

* אזה"י לריך השומע הנרכות לענות אמן אפילו שמען מאה פעמים :
 י יס לענות אמן אחר זכרה זו :

שער ראשון תפלה למשה סימן י"ב יג

הלירוף וכן ענין הנשמות בעסק המלות והתורה
בריוויים ירבה כללותם וינטרסו לאין תכלית וזה
סודותיה ועניניה יותר ואחר שהתפלל על הרבוי
התפלל על חזק הדבר שהוא החוט המשולש אנחנו
ולאנחנו ולאנאי לאנחנו דהיינו אבות ובנים ובני
בנים כדפי' לא ימושו מפיך ומפי זרעך ומפי זרע
זרעך וגו' ופי' הרבוי כדי לכלול הימין והשמאל
והאלמנע ולית רבים פחות מחלת ח"ש פינו וסיסיות
וכו' ואח"כ האבות שהם כח"ר חכמ"ה ובינה.
והבנים שהם חס"ד גבור"ה ת"ת ואח"כ בני בנים
נל"ח הו"ד יסו"ד לכן אמר יודעי שמך מלשון והאדם
ידע פי' מיוחדים שמך מלכות עם כל האלילות
ולומדי תורתך פי' נל"ח והו"ד נקראים למודי ה'
תורתך ת"ת והכוונה מיוחדים ת"ת ע"י נל"ח והוד
עם המלכות דהיינו לשמה. המלמד תורה וכו' יראה
כי בעסק התורה הקב"ה מיוחד ע"י נל"ח והו"ד
הנק' למודי תורה שהוא ת"ת. לעמו ישראל שהוא
סוד קבוץ הנשמה במלכות והענין כי שכינה נמלאת
במקום עסק התורה והת"ת בל' להתיחד שם עמה
ע"י העוסקים :

ובינה . מלכות .
אֶלֶּהִינוּ אֶת דְּבָרֵי

ת"ת . ששלימות
תוֹרַתְךָ בְּפִינוּ

חתורה ברב עם שיתרבה יחודם וחמשכתם
וּבְמִסִּיּוֹת עֲמָךְ

לכלול הימין והשמאל והאמצע .
בֵּית יִשְׂרָאֵל

שלימות חתורה ברוב עם חדרת מלך ולכן
התפלל על הרבוי כי בזה יושפעו סודותיה
ועניניה יותר . ואח"כ התפלל על חזק
הדבר שהוא החוט המשולש אבות ובנים
ובני בנים .

אבות כח"ב .
וְנִהְיָ אֲנַחְנוּ

ובנים חנית . ובני
וְנִצְאֵנוּ וְנִצְאֵנוּ וְנִצְאֵנוּ וְנִצְאֵנוּ עֲמָךְ

מיוחדים מלכות עם כל האצילות . נצח וחוד . ת"ת .
בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּלָנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלִמְדֵי תוֹרַתְךָ

עם חמלכות . סוד חמשכת חכמה עד חמלכות . מלכות מצד החסד . ת"ת . מיוחד ע"י נצח וחוד .
לְשִׁמְהָ בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּלַמֵּד

סוד קבוץ הנשמה במלכות . ת"ת .
תוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

סוד עמו ישראל הוא קבוץ נשמות ישראל במלכות . חזקנין כי שכינה נמצאת במקום עסק חתורה
וחת"ת בא לתתיחד עמה שם ע"י העוסקים :

סוד חכמה עד חמלכות . מלכות מצד החסד .
בְּרוּךְ אַתָּה

ת"ת . בינה שבה נ' וקוים .
יְהוָה אֶלֶּהִינוּ

מולכת על ריק ומלכות . בינה .
מִקֵּד הָעוֹלָם אֲשֶׁר

ז' מדות ע' נפש . לחלקו בחר בנו מכל
בְּחַר בָּנוּ מִכָּל

שער ראשון תפלה למשה סימן י"ב

ע' אומות . חלק . מלכות . בקומו ממטתו ועכשיו נהגו לברכס בבית הכנסת כדפירושו המפורשים עכ"ל ראוי לאדם שלא ילא מסתח ביתו עד שיברך אותם ח"י ואז ילך לבטח דרכו ולא יתלוצץ אליו חלק מיתה ומוק בטולם :

ת"ת . סוד חכתי עד חמלכות . מלכות מצד חסד . ת"ת . בינה . מלכות :
תוֹרָתוֹ . בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה נוֹתֵן הַתּוֹרָה :

נחנו לומר פרשת ברכת כהנים תיבה מסני שיש בה שם י"ב דחיינו ג' פעמים יהוה וכן יוצא ממנו וידבר יהוה אל משה לאמר : ^{שם כ"ב :} דַּבֵּר אֶל אֶהְרֹן וְאֶל בָּנָיו לֵאמֹר כֹּה תְבַרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמֹר לָהֶם :

יכוין לחמשיך חברכה מעתיקין שמו יהוה . יחזק .
יְבָרְכֶךָ יְהוָה

יכוין למתוח י"ג מקורות עליונים שבכתר בסוד יהוה בנקודת יחזק שצורפו י"ב צדופים שחם י"ג מקורות עם עיקר שחם ונקודתו בנקודת השם חזק יהוה וד' אותיות אלו חם ד' שמות מלאים שחם י' יוד חי ויו חי . ח' אלף חא יוד חא . ו' יוד חא ואו חא . ח' אלף דלת נון יוד . במ' תיקונא דועיר אנפין ושמוחם הם אלו י' יכוין בנכר . יחזק . אחכמה נקשרת בכינה דחיינו יח .

וַיִּשְׁמְרֶךָ . יָאֵר יְהוָה פָּנָיו

חכמה בכינה שם חי . חולידו בין שניהם חדעת יחו . יכוין לחמשיך חברכה בנכר . יחזק .
אֵלֶיךָ וַיַּחֲנֶךָ : יֵשָׁא יְהוָה

א' מח' מקורות חנשארים יחזק . חזק . חזק . חזק .
פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיֵּשֶׁם דָּךְ שְׁלֹם :
וְשָׁמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי אֲבָרְכֶם :
שער שני

כאן אומרים קרשת העקידה . והמעם מסני שהוא עת התמיד , וזה מענין חקרבו . ועוד שהוא כללות ימינא בשמאלא ותיותה נחמכת לחסד ומה שהיא מדת לילה בנכורה נעשית חסד ולכן אנו אומרים פרשת העקידה שיש בה סוד זה והיא טובה לחשבית חרין ולעורר חסד .

סימן ראשון

בעניני התפלה אפרש כפי מנהג הספרדים שמהגם יוטר נוסח לדברי הרשב"י ע"ה . או"א ס' לעילא . אלהינו חכמ"ה ואלהי בינ"ה אבותינו גדולה גבורה ת"ת . כ"ו סוד ת"ת ומלכות . זכרנו ס' זכור ויחד כ"ו שהם ת"ת ומלכות ע"י היסוד הנקרא טוב והוא נקרא כן מלך החסד כדפי' בספ"ר . מלפנינו ס' משפע הבינה כדפי' בזהר פרשת תרומה במלת מלפני או לפני והארכנו בספ"ר . ופקדנו ס' ופקד

חכמה . בינה .
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ זְכָרְנוּ
 ת"ת ומלכות ע"י יסוד חק' טוב . משפע הבינה .
בְּזָכְרוֹן טוֹב מִלְפָּנֶיךָ